

Stelselwijziging Jeugd

Handreiking regionale transitiearrangementen jeugd

25 juli 2013
(update op versie 5 juli)

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vooraf

Voor u ligt de handreiking regionale transitiearrangementen jeugd. In deze handreiking vindt u enerzijds informatie over de achtergrond en het doel van het transitiearrangement. Anderzijds vindt u praktische informatie over de totstandkoming van en eisen aan de inhoud van het arrangement. U kunt deze handreiking dus gebruiken als een handleiding om tot een volledig arrangement te komen, dat op uiterlijk 31 oktober 2013 bij de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ) wordt ingeleverd.

De handreiking biedt informatie over de afspraken die minimaal in de regio gemaakt moeten worden en gaat ook in op mogelijkheden om regionale kleur aan te brengen. U kunt deze handreiking gebruiken zoals u dat wenst: van minimale checklist om te voldoen aan de eisen van de TSJ tot inhoudelijke ondersteuning om tot verdere afspraken in de regio te komen.

Naast deze handreiking biedt de VNG in samenwerking met het Transitiebureau Jeugd in de periode tot 31 oktober 2013 aanvullende ondersteuning in de vorm van een ondersteuningsprogramma. Meer informatie is te vinden in deze handreiking.

Deze handreiking is uitgegeven op 25 juli 2013. Het bevat enkele correcties en aanvullingen en vervangt de versie die op 5 juli is uitgebracht.

Disclaimer

- De handreiking is nadrukkelijk geen verlengstuk van de bestuurlijke afspraken. De bestuurlijke afspraken en de toetsingscriteria van de TSJ die gebaseerd zijn op de bestuurlijke afspraken, zijn leidend. De uitwerking in deze handreiking is puur gericht op ondersteuning.
- Tijdens de totstandkoming van deze handreiking zijn verschillende partijen uit het veld gevraagd een bijdrage te leveren. De handreiking geeft niet per definitie de exacte visie van de betrokken partijen weer maar behandelt de inhoud op een geaggregeerd niveau.
- Deze handreiking is opgesteld uitgaande van onverkorte acceptatie van de nieuwe Jeugdwet in de vorm zoals die per 1-7-2013 bij de Tweede Kamer is aangeboden.
- Op onderdelen in deze handreiking wordt dankbaar gebruik gemaakt van ervaringen en voorbeeldmateriaal vanuit de Stadsregio Amsterdam.

Inhoudsopgave

1. Doel van het transitiearrangement	4
1. Doelstellingen handreiking en arrangement	5
2. Wat vind ik wel in deze handreiking, en wat niet?	6
2. Inhoud van het arrangement	7
1. Uitgangspunten	8
2. Begrippen	10
3. Vereisten en randvoorwaarden	11
4. Rollen en verantwoordelijkheden	12
5. Vereisten conform de uitgangspunten van de transitiecommissie stelselherziening jeugd	15
6. Onderwerpen om mogelijk óók afspraken over te maken	23
7. Overzicht producten en financiering zorg voor jeugd	25
3. Proces van totstandkoming van het arrangement	27
1. Tijdslijn	28
2. Welke bronnen kan ik gebruiken?	29
3. Het organiseren van zorgcontinuïteit: frictiekostenbeperking als vehikel	33
4. Het beperken van frictiekosten	38
4. Checklist	44
5. Voorbeeld	45
6. Veelgestelde vragen	52
7. Bronnenlijst	55
8. Bijlagen	56

Regionale transitiearrangementen: doelstellingen

Dit hoofdstuk gaat in op de doelstellingen die met het regionale transitiearrangement beoogd worden. Ook wordt ingegaan op het doel van deze handreiking en wordt de wijze waarop u dit document kunt gebruiken, toegelicht

Doel van het transitiearrangement (I)

1. Doelstellingen handreiking en arrangement

Achtergrond regionale transitiearrangementen

In het Transitieplan Jeugd van het Rijk, VNG en IPO zijn belangrijke mijlpalen opgenomen met betrekking tot de overgang van de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de zorg voor jeugd naar gemeenten in 2015. Tijdens het bestuurlijk overleg tussen rijk, VNG en IPO van 26 april 2013 zijn afspraken gemaakt over het overgangsjaar 2015. Onderdeel van deze afspraken is dat gemeenten in regionaal verband transitiearrangementen realiseren.

Doel regionale transitiearrangementen en handreiking

Het doel van de regionale transitiearrangementen is om per 31 oktober 2013 een arrangement gereed te hebben dat inzicht biedt in de continuïteit van zorg voor cliënten. Toetsing van dit arrangement zal plaatsvinden door de transitiecommissie stelselherziening jeugd (TSJ). Het arrangement zelf is een overzicht van gemaakte afspraken tussen gemeenten, zorgaanbieders en financiers. Hoe concreet deze afspraken moeten zijn, is onderdeel van deze handreiking. Het arrangement zelf geeft inzicht in de wijze waarop iedere regio omgaat met de volgende punten:

- De continuïteit van zorg realiseren
- De hiervoor benodigde infrastructuur realiseren
- De frictiekosten als gevolg van de transitie per 1-1-2015 beperken

Om gemeenten, zorgaanbieders en financiers te ondersteunen tot deze afspraken te komen, stelt het transitiebureau jeugd deze handreiking ter beschikking. De handreiking biedt een leidraad met betrekking tot de onderwerpen en afspraken die in de regionale transitiearrangementen aan de orde moeten komen. Ook biedt het een overzicht van de verschillende processtappen die doorlopen kunnen worden. In de handreiking worden deze onderwerpen besproken aan de hand van de minimale eisen waar de transitiecommissie stelselherziening jeugd op zal toetsen.

Doel van het transitiearrangement (II)

2. Wat vind ik wel in deze handreiking, en wat niet?

De handreiking biedt een overzicht van de onderwerpen die minimaal aan de orde moeten komen in de regionale transitiearrangementen. Ook biedt de handreiking input met betrekking tot het aangaan van deze afspraken: het proces. U vindt dus informatie over het **'hoe'** en het **'wat'**. Daarnaast vindt u informatie over het tijdspad: het **'wanneer'**. Deze handreiking is bedoeld als ondersteuning en is niet bedoeld als een kant-en-klaar model. Dat zou immers ten koste gaan van beleidsvrijheid en de regionale kleur. De regionale transitiearrangementen vormen een eindproduct waar alle partijen in de regio – gemeenten, zorgaanbieders en huidige financiers – zich aan verbinden. Daarom is deze handreiking voor een brede doelgroep opgesteld.

De handreiking biedt weliswaar een checklist met onderwerpen die aan de orde moeten komen in de regionale transitiearrangementen. Dit betekent echter niet dat het 'afvinken' van onderwerpen volstaat; deze handreiking is ook bedoeld om beweging en het gezamenlijk maken van afspraken te stimuleren.

Naast deze handreiking, werkt de VNG in samenwerking met het transitiebureau jeugd aan een ondersteuningsprogramma. Regionale projectleiders zijn al over dit programma benaderd om de ondersteuningsbehoefte te inventariseren door Dorrit de Jong en Jasper Sterrenburg. Middels dat programma kunt u ondersteuning krijgen waar nodig, tijdens de daadwerkelijke totstandkoming van uw regionale transitiearrangement door bijvoorbeeld het delen van zogenoemde best practices, ervaringen en het beantwoorden van vragen. Neem voor meer informatie over het ondersteuningsprogramma contact op met de helpdesk. De helpdesk is de periode tot aan 31 oktober, vijf dagen per week bereikbaar via 3Djeugd@vng.nl of 070-3738463.

Inhoud van het arrangement

In deze sectie vindt u een overzicht van de vereisten en randvoorwaarden waar het regionale transitiearrangement aan moet voldoen. Ook vindt u een toelichting op de verschillende begrippen die gehanteerd worden en een praktisch overzicht van de huidige indeling van het brede jeugdzorgveld

Uitgangspunten (I)

Uitgangspunten regionale transitiearrangementen

Gemeenten stellen het regionale transitiearrangement op na goed overleg met de huidige financiers en de relevante aanbieders. Dit gebeurt in de 41 jeugdzorgregio's die zijn vastgesteld. In de regionale arrangementen zullen ook afspraken tussen regio's aan de orde komen. Afspraken die landelijk worden gemaakt voor specialistische functies hoeven **niet** te worden meegenomen (zie verderop). Onderstaand de belangrijkste uitgangspunten:

- Het arrangement heeft in ieder geval betrekking op het **kalenderjaar 2015**. Dit sluit aan bij het voorgenomen wettelijke overgangsrecht dat er voor cliënten die op 31 december 2014 in zorg zijn of daarvoor een indicatie hebben een recht op continuering van de hulp van een jaar geldt (tenzij de indicatie eerder afloopt). Let wel; regio's zijn vrij om meerjarige afspraken (2014, 2016) aan te gaan in aansluiting met de bredere visie op de transitie en transformatie en het beperken van frictiekosten.
- Het arrangement heeft betrekking op alle jeugdzorg (provinciaal gefinancierde hulp, Jeugbescherming en Jeugdreclassering, de toegangstaken (indicatiestelling), AMK en hulp die gefinancierd wordt vanuit AWBZ en ZVW (jeugd-GGZ, begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf en jeugd-vb). Wel worden een aantal specialistische functies belegd in een landelijk transitiearrangement dat als deadline ook 31 oktober 2013 heeft. De desbetreffende functies zijn inmiddels gepubliceerd op de website van de VNG. Houd hier rekening mee, omdat dit betekent dat voor een aantal functies geen aparte afspraken aan hoeven te gaan. Via een enkele zin in het regionale arrangement kan verwezen worden naar het landelijk arrangement. De VNG neemt het initiatief voor dit landelijk op te stellen arrangement (zie bijlage I voor meer informatie).
- Het regionale transitiearrangement vormt **geen beleidsplan**, maar biedt slechts afspraken die gaan over continuïteit van zorg, borging van infrastructuur en beperking van frictiekosten in de gestelde tijdsperiode. De visie op de transformatie en transitie van jeugdzorg en het inkoopbeleid hoeven dan ook niet voor de gehele transformatie uitgewerkt te worden maar slechts voor het transitiejaar.
- De afspraken die in het arrangement worden aangegaan zijn **niet vrijblijvend**. Het continueren van zorg in 2015 is wettelijk vastgelegd en daarmee bindend. In de uitwerking van de bestuurlijke afspraken zijn twee redenen opgenomen waarom de definitieve afspraken kunnen afwijken van het arrangement: het wijzigen van de definitieve budgetverdeling voor 2015 (conform de meicirculaire 2014) en toe- of afnames van het volume van de zorg.
- Afspraken in het arrangement moeten **bestuurlijk vastgesteld** zijn. De TSJ zal in 2014 niet strak monitoren of afspraken worden nageleefd. Wel wordt een vinger aan de pols gehouden door signalen uit het veld te verzamelen. De TSJ is beschikbaar om waar nodig te adviseren; het ondersteuningsprogramma is beschikbaar om waar nodig aanvullende ondersteuning te bieden.

Uitgangspunten (II)

- Wat betreft financiering wordt het **woonplaatsbeginsel** als uitgangspunt gehanteerd. Dit houdt in dat de gemeente waar de gezagdrager van het kind conform de GBA is ingeschreven, verantwoordelijk is voor het financieren van de zorg. Dit zal in de meeste gevallen (één van) de ouders zijn. Indien het kind onder het gezag staat van een voogd geldt de woonplaats van degene die voorafgaand aan de voogdij door de instelling het gezag had over de jeugdige.
- Het arrangement zal belangrijke afspraken bevatten die in de regio worden overeengekomen. Het bevat **geen inkoop- of subsidieafspraken** of nadere (prijs)afspraken die over de dienstverlening zijn te maken. In bijlage I kunt u meer informatie vinden over de regelgeving rondom inkoop en aanbesteding. Het arrangement zelf geeft inzicht in de wijze waarop iedere regio omgaat met continuïteit van zorg, het borgen van infrastructuur en het beperken van frictiekosten.
- In deze handreiking is **geen kwaliteitsparagraaf** opgenomen omdat dit geen onderdeel is van de toetsing van de TSJ. In de regionale transitiearrangementen kan dit wel opgenomen worden. In de verdere uitwerking koppelen we dit argument ook aan de beleidsvrijheid van gemeenten.

Begrippen

Wat wordt verstaan onder continuïteit van zorg?

Continuïteit van zorg wordt conform de vereisten van de TSJ gedefinieerd als het continueren van de zorg waar cliënten per 31-12-2014 gebruik van maken, voor de **periode van 1 jaar, bij dezelfde aanbieder** als waar zij op deze datum zorg krijgen (tenzij de cliënt van zorgaanbieder wil wisselen). Dit betekent dat continuïteit van zorg afgebakend is voor maximaal het gehele kalenderjaar 2015; indien de indicatie in 2015 afloopt geldt de zorgcontinuïteit voor maximaal de looptijd van de indicatie. Deze cliënten worden ook wel zittende' cliënten genoemd.

- Let op: pleegzorg valt niet onder de restrictie van 1 jaar: voor de pleegzorg geldt geen maximale duur voor continuïteit van zorg.
- Ook sommige door de rechter of het OM opgelegde maatregelen die door de jeugdreclassering worden uitgevoerd kunnen een langere looptijd hebben dan één jaar. Ook voor justitiële maatregelen wordt in de invoeringswet een overgangsrecht vastgelegd. Dit overgangsrecht kan langer dan één jaar zijn.
- Voor 'wachtlijstcliënten', cliënten met een indicatie per 31-12-2014 maar die op dat moment nog niet in zorg zijn, geldt dat zij moeten worden toegeleid naar zorg waar zij aanspraak op hebben. Hier geldt niet dat dit bij een bestaande aanbieder moet gebeuren.

Wat wordt verstaan onder infrastructuur van zorg en borging daarvan?

Continuïteit van zorg wordt beredeneerd vanuit het individu en niet vanuit de instelling. Echter, om continuïteit van zorg te garanderen zijn instellingen benodigd; zij leveren immers de bestaande zorginfrastructuur in 2015. Om te realiseren dat zittende cliënten bij de bestaande aanbieder in zorg blijven is borging van die infrastructuur nodig. Hieronder wordt verstaan de jeugdhulpaanbieders die zorg uitvoeren in het kader van continuïteit van zorg voor de periode van een jaar – en voor pleegzorg en sommige maatregelen in het jeugdstrafrecht langer. Concreet betekent dit dat bestaande zorgproducten aangeboden moeten blijven worden in het kalenderjaar 2015 voor die cliënten waar continuïteit van zorg voor geldt. Na 2015 geldt dit niet meer.

Wat wordt verstaan onder frictiekosten?

Friciekosten zijn de kosten die gepaard gaan met de transitie en transformatie van jeugdzorg per 1-1-2015, op de volgende onderwerpen:

- Wachtgelden voor personeel van instellingen*:
 - Kosten voor direct personeel
 - Kosten voor overhead
- Kapitaallasten:
 - Kosten huisvesting

Kosten voor ICT/automatisering zijn niet afhankelijk van budgetwijzigingen maar zijn gevolg van wijzigingen in registratiemethode. Daarom worden deze gezien als ombouwkosten en worden deze kosten niet als frictiekosten gezien. Kosten voor het opbouwen van nieuwe expertise, het opleiden en certificeren etc. worden niet als frictiekosten gezien. Friciekosten kunnen ook de kosten voor gemeenten, provincies en Rijk omvatten. Deze worden echter in de regionale transitiearrangementen buiten beschouwing gelaten: dit betreft alleen de kosten voor jeugdzorgaanbieders.

De handreiking gaat in op manieren om de frictiekosten inzichtelijk te maken en op mogelijkheden om deze te beperken (mede teneinde continuïteit van zorg te waarborgen). De handreiking gaat niet in op compensatie van frictiekosten omdat ook de arrangementen dat doel niet hebben. In de transitiearrangementen zal vooral aandacht zijn voor maatregelen waarmee frictiekosten worden beperkt.

* Overigens, een wachtgeldregeling is niet van toepassing voor premiegefinancierde instellingen. Hier gelden ook uitgangspunten van het afgesproken sociaal plan en CAO. Ontbinding vraagt dan soms een ontslagvergoeding en wordt niet per definitie beïnvloed door het al dan niet vinden van een nieuwe baan (conform een mens-volgt-werk-constructie).

Vereisten en randvoorwaarden

In het arrangement kunnen een aantal elementen (onder voorbehoud) opgenomen worden:

- **Onder voorbehoud: afstemming budget en volume.** Afspraken vormen een kader waarin nadere details later (mogen) worden uitgewerkt. In de toelichting bij het transitiearrangement zijn twee redenen die tot aanpassing kunnen leiden:
 - **Definitieve vaststelling budget 2015 via meicirculaire 2014.** Het ministerie van VWS heeft met de huidige berekeningen een goed begin gemaakt met het bepalen van het macrobudget in de jeugdzorg. In de meicirculaire 2013 wordt al aangegeven dat dit een voorlopig bedrag is dat nog kan wijzigen door nadere besluitvorming. Voor sommige onderdelen van de jeugdzorg zijn nog geen goede gegevens beschikbaar, of moeten nog politieke keuzes gemaakt worden (toekomst langdurige zorg).
 - **Toe- of afnames van het volume:** De afspraken hebben betrekking op 2015, maar moeten voor 31 oktober 2013 zijn opgesteld. De volumevooronderstellingen kunnen dus in de loop van 2014 en 2015 moeten worden bijgesteld.

Om deze punten in het regionale transitiearrangement op te nemen, valt het aan te bevelen om een passage in het arrangement op te nemen waarin wordt aangegeven dat de gemaakte afspraken bindend zijn, onder voorbehoud van wijziging op alleen de bovengenoemde punten.
- **Onder voorbehoud: afstemming gemeenteraad.** Een tweede element is de bestuurlijke status van het arrangement. Bestuurlijke afstemming is één van de beoordelingscriteria van de TSJ en daarmee een vereiste. Afstemming met de gemeenteraad is niet verplicht maar wel wenselijk. Gezien het korte tijdsbestek is dit echter praktisch gezien moeilijk realiseerbaar. Daarom kunt u er voor kiezen een passage op te nemen in het arrangement waaruit blijkt dat het voorliggende arrangement bij de TSJ wordt ingediend, onder voorbehoud van instemming van de gemeenteraad. Het is in alle gevallen aan te bevelen om de gemeenteraad actief te informeren tijdens het vormgeven van de arrangementen.
- Het is, wegens de afhankelijkheid die volgt uit deze punten (budgetten en goedkeuring gemeenteraad), ten eerste niet nodig en ten tweede niet aan te bevelen om de budgetverdeling tot op de komma uit te werken. Uit de afspraken tussen gemeenten en aanbieders moet meer blijken dan slechts een intentie van budgetverdeling om akkoord te verkrijgen van de TSJ; houd de minimumcriteria van de TSJ (zie pagina44) aan om een idee te krijgen van de mate van detail van de afspraken.
- **Certificering van instellingen die Jeugdbescherming en Jeugdreclassering uitvoeren.** In de Jeugdwet (zoals die per 1-7-2013 aan de Tweede Kamer is aangeboden) zijn kwaliteitseisen opgenomen ten behoeve van de certificering van instellingen die jeugdbescherming en jeugdreclassering gaan uitvoeren. De certificeringseisen zijn naar verwachting in oktober 2013 bekend, waarna potentiële aanbieders van JB en JR zich kunnen laten certificeren. Gemeenten kunnen gezien dit tijdsbestek duidelijkheid over JB en JR alleen geven aan de huidige aanbieders onder voorbehoud van certificering. Deze onduidelijkheden kunnen mogelijk van invloed zijn op de nadere invulling van de in het transitiearrangement overeengekomen afspraken. Omdat zorgcontinuïteit wettelijk is vastgelegd voor het overgangsjaar, geldt dit als bovenliggend aan certificeringsregels. Daarom kunnen onder voorbehoud van certificering afspraken worden aangegaan met aanbieders .

Rollen & verantwoordelijkheden (I)

Gemeenten, samenwerkende gemeenten, regio's

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de totstandkoming van de regionale transitiearrangementen. Dit doen zij in samenwerking met alle gemeenten in de 41 regio's zoals die zijn ingedeeld. Daarnaast doen zij dit na goed overleg met de relevante aanbieders en de huidige financiers.

De transitiearrangementen moeten bestuurlijk afgestemd worden, wat betekent dat het arrangement ingebracht moet worden in het college van B&W in alle deelnemende gemeenten. Gezien de tijdsdruk en de vele partijen waar mee afgestemd moet worden, is het handig om na te denken over een vorm van mandatering. Met mandatering wordt bedoeld het aanstellen van één aanspreekpunt voor de gehele regio. Het college van B&W mandateert dan de beslisbevoegdheid (let op: niet de verantwoordelijkheid) naar een aanspreekpunt, bijvoorbeeld een ander college van B&W of een vertegenwoordiger. Dit aanspreekpunt kan namens de andere gemeenten het overleg met aanbieders voeren en het arrangement (in samenspraak met bestaande besluitvorming) bestuurlijk afronden en aanbieden aan de TSJ.

Het is niet vereist en in het tijdspad onwenselijk om een apart besluitvormingscircuit op te zetten om het regionale transitiearrangement af te ronden; probeer zo veel mogelijk aan te sluiten bij reeds bestaande besluitvorming. Denk daarbij aan aansluiting bij door de raad dan wel het college van B&W reeds vastgestelde visiedocumenten of reeds geplande besluitvormingsmomenten (aansluiting bij kaderstellende documenten).

Graag geven we een aantal tips mee om de communicatie, samenwerking en afstemming tussen gemeenten te bevorderen.

- Stel zo snel mogelijk een directeurenoverleg in, indien een dergelijk gremium nog niet bestaat. Een directeurenoverleg bespoedigt de communicatie en afstemming tussen gemeenten, kan richting het college en de raad adviseren en informatie vanuit gemeenten samenbrengen. Ook kan opgetreden worden als overleggaan met aanbieders en financiers.
- Inventariseer de mogelijkheden tot mandatering naar een verantwoordelijke gemeente, die namens de gehele regio beslissingen voorlegt aan het college van B&W en mogelijk ook als aanspreekpunt optreedt richting aanbieders en financiers. Grofweg bestaan twee vormen van mandatering: van de gemeenteraad naar het college van B&W (indien het kaderstellende onderwerpen betreft) en van het college van B&W naar een derde persoon of instantie indien het besluitvorming betreft (alleen beslisbevoegdheid kan gemandateerd worden, de verantwoordelijkheid blijft bij het college). Wat betreft de rol van de gemeenteraad, het is niet verplicht de gemeenteraad te betrekken vanuit besluitvormingsoptiek. Het verdient wel aanbeveling de gemeenteraad te informeren met het oog op draagvlak. Gezien de tijdsdruk is het mogelijk het transitiearrangement in te dienen bij de TSJ onder voorbehoud van instemming van de gemeenteraad.
- Bepaal welke aanbieders als 'relevant' worden gezien (zie ook de volgende pagina). Dit zijn in ieder geval de aanbieders die vallen onder het beginsel van de zorgcontinuïteit. Breng deze dus in kaart. Daarnaast kan ook een oproep worden gedaan aan alle aanbieders om zich te melden en kunnen bijeenkomsten worden georganiseerd om alle aanbieders (of bijvoorbeeld een vertegenwoordiging van 80% van het aanbod) aan tafel te verzamelen. Aanbieders hebben ook zelf de verantwoordelijkheid om zich te melden bij de regio('s) waarin zij actief zijn.

Rollen & verantwoordelijkheden (II)

Relevante aanbieders

Alle jeugdzorgaanbieders waarvoor regionale afspraken noodzakelijk zijn om continuïteit van zorg te garanderen kunnen zich bekend maken. Aanbieders van nu door de provincies gesubsidieerde hulp (dus per aanbieder), aanbieders van nu o.g.v. Zvw en AWBZ-gefinancierde hulp (dus per instelling) en vrijgevestigde aanbieders van jeugdhulp (als groep aanbieders, waaraan geen individuele budgetten worden toegekend). Over welke aanbieders hebben we het dan en hoe verkrijgen we inzicht in de partijen die actief zijn in de regio? Het arrangement heeft betrekking op de volgende categorieën aanbieders:

- Jeugdzorgaanbieders in de eigen regio (let op: dit kunnen ook aanbieders zijn die wel jeugdzorg bieden, maar zich niet primair als jeugdzorgaanbieder profileren). Pak het overzicht van verschillende producten (zie pagina 26) erbij om na te gaan welke vormen van jeugdzorg aangeboden kunnen worden in – en buiten – de regio.
- Jeugdzorgaanbieders in een andere regio, waar cliënten uit de eigen regio gebruik van maken – conform het woonplaatsbeginsel (zie toelichting op pagina 9) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de gezagdrager van het kind in de GBA is ingeschreven (instellingen zelf kunnen hier gegevens voor aanleveren. Zie ook het overzicht van mogelijke gegevensbronnen op pagina 29).
- Bureau Jeugdzorg voor Jeugdreclassering, Jeugdbescherming, Advies en Meldpunt Kindermishandeling (zie ook de volgende pagina)
- Vrijgevestigde zelfstandige aanbieders (denk bijvoorbeeld aan een zelfstandig eerstelijnspsycholoog). Omdat het onmogelijk zal zijn met alle individuele vrijgevestigden afspraken te maken, is het voor alle partijen overzichtelijk en minder tijdrovend als vrijgevestigden een aanspreekpunt instellen. Dit bevordert eenduidigheid en helderheid in de communicatie met de gemeente. In het arrangement hoeft geen individueel budget per vrijgevestigde aanbieder opgenomen te worden maar is het voldoende om aanbieders als groep op te nemen.
- Let op: het is denkbaar dat niet alle aanbieders in een regio uiteindelijk betrokken worden in de afspraken omdat zij niet allen in zicht zijn. Neem in het arrangement daarom een procesafpraak op hoe met zorgcontinuïteit wordt omgegaan voor aanbieders die ten tijde van het maken van afspraken nog niet in zicht waren. Continuïteit van zorg geldt voor alle cliënten; ook wanneer aanbieders niet specifiek betrokken zijn geweest bij de transitieafspraken. De genoemde procesafpraak kan bestaan uit het voornemen om op een later moment alsnog in gesprek te gaan met aanbieders die onder continuïteit van zorg vallen. Let wel; het is de verantwoordelijkheid van zowel de gemeente als de aanbieder om met elkaar in gesprek te gaan t.b.v. de transitiearrangementen.

Huidige financiers

Provincies, Rijk en zorgverzekeraars welke tot de transitie als financier gelden hebben een rol om een goede overgang te faciliteren. Zij kunnen, in overleg met gemeenten, de transitie ondersteunen door het delen van informatie en het aanbieden van kennis en expertise. Ook het vroegtijdig ruimte scheppen voor afspraken door gemeenten (in 2014) kan helpen in een zorgvuldige overgang. Maak gebruik van de inkoopexpertise bij huidige financiers, bijvoorbeeld op het gebied van formuleren van inkoopvoorwaarden.

Neem contact op met het de helpdesk van het ondersteuningsprogramma indien het lastig blijkt om gesprekken met huidige financiers te initiëren (zie pagina 6 voor contactgegevens). Het transitiebureau jeugd verzamelt dergelijke signalen uit het land en zal passende actie ondernemen.

Rollen & verantwoordelijkheden (III)

Wettelijke positie/ uitzonderingspositie Bureau Jeugdzorg

In ieder arrangement zal er een bijzondere positie zijn voor Bureau Jeugdzorg als aanbieder. Dit is ingegeven omdat jeugdbescherming (kinderbeschermingsmaatregel) en jeugdreclassering uitsluitend uitgevoerd mogen worden door gecertificeerde instellingen (conform de nieuwe Jeugdwet die per 1-7-2013 naar de Tweede Kamer is gezonden). Een gecertificeerde instelling biedt geen jeugdhulp aan. Een instelling moet aan de wettelijke eisen en aan certificeringseisen voldoen. Let op: ook nieuwe aanbieders kunnen zich laten certificeren, maar zij zullen niet onder zorgcontinuïteit vallen omdat zij per 31-12-2014 geen cliënten zullen hebben. Daarom moet met het huidige BJZ afspraken worden gemaakt over de continuïteit van zorg.

Financiers

Er bestaan verschillende financieringsmethoden in de zorg voor jeugd. De vereisten aan het transitiearrangement schrijven voor dat de afspraken gemaakt worden na goed overleg met zowel aanbieders als financiers. De financiers zijn de volgende partijen:

- Provincie en stadsregio's
- Rijk (Jeugdzorgplus)
- Zorgverzekeraar (Zvw) en zorgkantoren (AWBZ)

(Lokale) cliëntorganisaties

In de bestuurlijke afspraken over de overgangsmaatregelen is niets vastgelegd over de betrokkenheid van de cliënt en (lokale) cliëntorganisaties. In het debat in de Tweede Kamer op 27 juni 2013 heeft de staatssecretaris van VWS aangegeven dat bij het beoordelen van de transitieplannen ook een opvatting van patiënten- en cliëntenorganisaties betrokken zou moeten zijn.

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Continuïteit van zorg (I)

In de tabellen op deze en de volgende pagina's zijn de vereisten van de transitiecommissie stelselherziening jeugd weergegeven.

De tabel is als volgt te lezen:

- Het onderwerp geeft aan in welke globale categorie de vereiste is in te delen
- De tweede kolom geeft de eisen vanuit de TSJ weer
- De derde kolom bevat een vertaalslag van de vereiste door deze te concretiseren
- De vierde kolom bevat de gevolgen voor het transitiearrangement door aan te geven welke afspraken gemaakt moeten worden. Let wel, dit bevat niet per definitie een uitputtende lijst maar biedt een handreiking om de vereisten van de TSJ te vertalen naar concrete afspraken.

Onderwerp	Realiseren continuïteit van zorg	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden? (zie ook verderop in proces)
Cliënten	Alle cliënten in zorg per 31-12-2014 kunnen deze zorg bij dezelfde zorgaanbieder voortzetten in het jaar 2015.	Dit betekent dat dezelfde zorgaanbieders die tot 2014 zorg bieden aan cliënten die op 31-12-2014 in zorg zijn, dit ook in 2015 moeten doen (zo lang de zorg in 2015 loopt – loopt deze in 2015 af dan vervalt ook het recht op zorgcontinuïteit). De gemeente moet zich committeren aan het beschikbaar stellen van middelen hiervoor, de aanbieder moet zich committeren aan het blijven aanbieden van het product	Gemeenten en zorgaanbieders moeten afspraken maken over: <ul style="list-style-type: none"> • de verwachte omvang van deze zorg (aantal cliënten en producten) • de beschikbare middelen in 2015 (gemeenten) • de te continueren producten (aanbieders) • de periode waarin dit geldt
	Dit geldt voor alle zittende cliënten die zorg ontvangen waar de gemeente verantwoordelijk voor wordt, met uitzondering van pleegzorg. Voor pleegzorg geldt geen maximale duur voor zorgcontinuïteit	Voor de pleegzorg en voor de maatregelen in het jeugdstrafrecht (jeugreclassering) moet bestaande zorg voor die cliënten met een lopende indicatie per 31-12-2014, gecontinueerd worden zo lang de indicatie loopt.	Gemeenten en aanbieders moeten afspraken maken over de verwachte omvang van deze zorg en de beschikbare middelen. Specifiek moet nagedacht worden over de bekostiging voor meerdere jaren, omdat de populatie kan afnemen.

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Continuïteit van zorg (II)

Onderwerp	Realiseren continuïteit van zorg	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden? (zie ook verderop in proces)
Toeleiding	Wachlijstcliënten worden na 1-1-2015 toegeleid naar de zorg waar zij een aanspraak op hebben	Tot 31-12-2014 zijn de toegangs- en toeleidingsfuncties onder andere bij de Bureaus Jeugdzorg belegd. Om langere wachtlijsten te voorkomen is het van belang de taken van BJZ te beleggen. Dit betekent niet dat de toegang volledig uitgedacht en belegd hoeft te worden; het is afdoende aan te geven hoe men voornemens is de toeleiding te beleggen (bijvoorbeeld in een sociaal wijkteam). Elementen uit het (nog op te stellen) beleidsplan hoeven niet naar voren gehaald te worden in het transitiearrangement	Geef in het arrangement aan hoe de regio voornemens is de toeleidingsfuncties uit te voeren en bij wie (of hoe) die met ingang van 2015 zijn belegd
Aanbieders	Continuïteit van zorg geldt voor alle aanbieders die zorg voor jeugd leveren. Dit betreft jeugdzorgaanbieders, uitvoerders van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de activiteiten van het AMK	De zorg waarvoor aan cliënten de betreffende continuïteit bij dezelfde jeugdhulpaanbieder gerealiseerd moet zijn, betreft dus ook de uitvoering van maatregelen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en de activiteiten die het AMK uitvoert (met name onderzoek naar vermoedens van kindermishandeling). De toegangsfunctie en taken van het AMK moeten helder belegd zijn.	Geef in het arrangement aan hoe deze functies worden uitgevoerd en waar de regio voornemens is deze functies met ingang van 2015 te beleggen
Geldingsduur	Geldingsduur van maximaal 1 jaar na de transitie (dus in 2015) met uitzondering van pleegzorg (waar geen maximum geldt)	De geldingsduur van maximaal 1 jaar betekent dat cliënten voor de periode van maximaal 1 jaar recht hebben op continuering van zorg. Loopt de zorg in de loop van 2015 af, dan vervalt ook de continuering van de zorg vanaf de datum van de uitstroom uit zorg.	

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Infrastructuur (I)

Onderwerp	Realiseren infrastructuur	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Aanbieders	Onder benodigde infrastructuur wordt verstaan de jeugdhulpaanbieders die de zorg uitvoeren in het kader van continuïteit van zorg	Borging van infrastructuur geldt dus alleen voor aanbieders die per 31-12-2014 cliënten in zorg hebben	n.v.t.
Bestaande aanbieders	Aanbieders (jeugdhulpaanbieders, aanbieders van JB en JR) moeten aangeven dat zij met de voorgenomen budgetten van gemeenten in staat zijn om de zittende cliënten in 2015 dezelfde zorg te bieden als waar zij per 31-12-2014 recht op hebben.	Zowel de gemeenten als de aanbieders moeten akkoord zijn met de gemaakte afspraken met betrekking tot continuïteit van de bestaande producten. Denk aan bijvoorbeeld ondertekening van de gemaakte afspraken of opname van een paragraaf waaruit blijkt dat het arrangement met wederzijdse instemming tot stand is gekomen	Maak afspraken over de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> • Breng in kaart om welke producten het gaat • Breng in kaart om hoeveel cliënten het gaat • Maak afspraken over de beschikbare budgetten • Laat in het arrangement zien dat alle partijen akkoord zijn door een paragraaf op te nemen waar dit uit blijkt
Mogelijkheid tot nieuwe aanbieders voor wachtlijst-clieënten	In het arrangement staat aangegeven hoe gemeenten de zorgcontinuïteit van "wachtlijstclieënten" realiseren (waarbij naast de bestaande jeugdhulpaanbieders, in 2015 ook andere of nieuwe aanbieders de zorg waarop aanspraak bestaat kunnen bieden)	Omdat dit om wachtlijstclieënten gaat en niet om cliënten die al in zorg zijn, is het ook mogelijk nieuwe aanbieders te contracteren voor deze zorg. Gemeenten moeten concreet nadenken over hun wensen om met bestaande en/of met nieuwe aanbieders in zee te gaan en hier rekening in houden m.b.t. de budgetverdeling	Gemeenten moeten in het arrangement aangeven of zij voornemens zijn met bestaande en/of nieuwe aanbieders te gaan werken. Geef ook aan welk percentage van het totale budget beschikbaar komt voor nieuwe aanbieders

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Infrastructuur (II)

Onderwerp	Realiseren infrastructuur	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Budget-verdeling	<p>Gemeenten geven in het arrangement aan welk budget zij in 2015 voornemens zijn aan te wenden voor aanbieders en geven een indicatie van de verdeling over de verschillende typen zorg. Er wordt onderscheid gemaakt tussen 3 categorieën aanbieders:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aanbieders van nu door de provincies gesubsidieerde hulp, waaronder JB en JR (nl. per aanbieder); 2) Aanbieders van nu o.g.v. Zvw en AWBZ-gefinancierde hulp (nl. per instelling) 3) vrijgevestigde aanbieders (als groep, waaraan geen individuele budgetten worden toegekend) 	<p>Gemeenten moeten dus een voornemen opnemen met betrekking tot de budgetverdeling. Daarbij geven zij een indicatie van de verdeling over de verschillende typen zorg (voor typen zorg, zie het overzicht op pagina 26). Gemeenten geven dus per aanbieder/instelling een inschatting van het budget dat zij mogen verwachten in 2015. Ook hoeven zij niet voor iedere vrijgevestigde een budget beschikbaar te stellen, maar worden vrijgevestigden als groep gezien.</p> <p>Let op: de budgetverdeling hoeft niet tot op de komma en wordt niet per definitie in beton gegoten.</p> <p>Let op: houd rekening met uitvoeringskosten / coördinatiekosten die gemeenten zullen dragen. Dit kan tot extra omzetsdaling leiden en moet derhalve meegenomen worden</p>	<p>In het arrangement moet terugkomen dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er een budgetverdeling tot stand is gekomen, die: • Inzicht geeft in een verdeling over verschillende typen zorg • De verdeling van de budgetten over de aanbieders/instellingen/groep van vrijgevestigden weergeeft • Rekening houdt met de coördinatiekosten voor gemeenten
	<p>Budgetten betreffen een voornemen maar zijn niet vrijblijvend. De budgetten mogen alleen bijgesteld worden op grond van het definitieve budget dat gemeenten voor 2015 toegewezen kregen of n.a.v. een toe- of afname in zorgvolume</p>	<p>De budgetverdeling is een voornemen en mag bijgesteld worden onder voorwaarde van een budgetwijziging of volumewijziging. Houd in de budgetverdeling rekening met scenario's die zich voor kunnen doen n.a.v. bijvoorbeeld volumevariatie en denk na over bandbreedtes die afgesproken kunnen worden (met het oog op zorgcontinuïteit)</p>	<p>Neem in het transitiearrangement een paragraaf op dat de voorgestelde budgetverdeling onderhevig kan zijn aan wijzigingen t.g.v. de definitieve budgettoewijzing. Vermeld de eventueel overeengekomen bandbreedte</p>

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Infrastructuur (III)

Onderwerp	Realiseren infrastructuur	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Budgetverdeling	Uit het arrangement blijkt dat de relevante aanbieders van oordeel zijn dat zij met de geboden garanties en de met hen in de overeenkomst gemaakte afspraken de continuïteit van zorg kunnen bieden en dat daarmee de frictiekosten worden beperkt. Het gaat derhalve om het wederzijdse karakter van de gemaakte afspraken hierover tussen de gemeenten en de aanbieders. Een regionale bevestiging van aanbieders naar transitiecommissie kan dit ondersteunen	<p>Aanbieders moeten aangeven dat zij, conform de gemaakte afspraken, het regionale transitiearrangement ondersteunen en tot uitvoer kunnen brengen. De TSJ stelt voor dit middels een regionale bevestiging van aanbieders naar de transitiecommissie te laten blijken. Dit kan bijvoorbeeld door een paragraaf in het regionale transitiearrangement op te nemen waaruit blijkt dat alle relevante aanbieders zich committeren aan het naleven van de gemaakte afspraken, waarmee continuïteit van zorg, borging van infrastructuur en daarmee de beperking van frictiekosten gerealiseerd worden</p> <p>Let op: houd rekening met het huidige budget dat in pgb's wordt verstrekt; dit kan een aanvullende bron van inkomsten betekenen voor aanbieders. Dit is echter niet vooraf inzichtelijk te maken gezien de aard van besteding van pgb's t.o.v. zorg in natura</p>	Neem een paragraaf op waaruit blijkt dat alle relevante aanbieders akkoord zijn met de gemaakte afspraken. Let wel; het arrangement moet tot stand komen na goed overleg met alle relevante aanbieders. Het is ook mogelijk het arrangement te ondertekenen, maar dit is niet vereist. Gezien de mogelijk grote aantallen betrokken partijen kan deze optie niet aantrekkelijk zijn.
Bovenregionaal of landelijk opererende aanbieders	Uit een optelsom van de afspraken gemaakt in verschillende regionale arrangementen moet voor aanbieders die vanaf 2015 voor verschillende afzonderlijke gemeenten, regionaal samenwerkende gemeenten of landelijk gaan werken, blijken of zij met de voorgenomen budgetten de zorg in 2015 kunnen continueren	Het is de verantwoordelijkheid van aanbieders om betrokken te zijn bij de afspraken die op verschillende niveaus gemaakt worden. Ook is het de verantwoordelijkheid van aanbieders om een optelsom te maken van de gevolgen die voortvloeien uit deze afspraken. Indien het voor aanbieders naar aanleiding van deze optelsom niet mogelijk is zorgcontinuïteit te garanderen, zal de aanbieder dit bij de desbetreffende regio's moeten aankaarten. Aanbieders zullen hier dus proactief mee om moeten gaan. Let op dat (zeer) lage frictiekosten in bepaalde regio's niet worden 'vergeten' of op 0 gezet. Dit omdat gezamenlijk opgeteld, veel lage frictiekosten toch tot een flinke totale omvang kunnen leiden	Maak een inventarisatie van de niveaus waarop aanbieders opereren. Aanbieders kunnen pas hun committent aan het opgestelde transitiearrangement uitspreken als zij hun eigen 'optelsom' hebben kunnen maken. Houd hier rekening mee. Houd er ook rekening mee dat relatief lage frictiekosten niet uit het oog worden verloren omdat deze in het totaalbeeld wel van invloed kunnen zijn op de zorgcontinuïteit

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Fricatiekostenbeperking

Onderwerp	Fricatiekostenbeperking	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Fricatiekosten in kaart	Het arrangement bevat een inventarisatie van de frictiekosten. Om tot die inventarisatie te komen geven aanbieders onderbouwd aan welke frictiekosten zij verwachten op basis van de door de gemeenten aangegeven plannen over zorginkoop per 1-1-2015	<ul style="list-style-type: none"> Gemeenten moeten inzicht geven in de plannen voor zorginkoop in 2015. Dit betekent niet dat de zorginkoop afgerond moet zijn, maar dat wel een toekomstvisie en tijdspad geschetst moet worden. Denk hierbij aan het beschikbaar stellen van budget voor nieuwe aanbieders en een verdeling over zorgtypen Aanbieders zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de frictiekosten die zij verwachten in het jaar 2015, n.a.v. de plannen van de regio('s). Houd rekening met instellingen die op veel verschillende plekken relatief lage frictie hebben, nog steeds in totaal omvangrijke frictiekosten kunnen hebben. Het is aan instellingen zelf om dit signaal af te geven Het transitiearrangement bevat een optelsom van de te verwachten frictiekosten in de regio 	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht van gemeenten in de plannen over zorginkoop in 2015, inclusief budgetverdeling Aanbieders moeten een doorrekening maken van de te verwachten frictiekosten in 2015 Regio's maken een optelsom van de totale frictiekosten
Fricatiekosten beperken	Uit de transitiearrangementen blijkt op welke wijze en in hoeverre de frictiekosten worden beperkt	Naast het inzichtelijk maken van de frictiekosten, moet ook inzichtelijk gemaakt worden hoe deze beperkt kunnen worden. Deze maatregelen zijn niet beperkt tot 2015 maar kunnen ook in 2014 al ingezet worden. Het is belangrijk dat de intentie wordt uitgesproken dat men maatregelen zal nemen. Het is minder van belang dat maatregelen tot op de letter zijn uitgewerkt. De omvang van de beperking van frictiekosten moet echter wel in kaart gebracht. Dit betekent dat zowel de omvang van de frictiekosten als de effecten van beperkende maatregelen inzichtelijk gemaakt worden	Er hoeven geen afspraken gemaakt te worden m.b.t. het dragen van de verantwoordelijkheid voor resterende frictiekosten (m.a.w.; het betalen daarvan)

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Proces- en vormvereisten (I)

Onderwerp	Proces- en vormeisen	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Rol gemeenten	Het regionaal transitiearrangement wordt opgesteld door de samenwerkende gemeenten in een regio. Daarbij geldt de regio-indeling die conform de hierover gemaakte bestuurlijke afspraken door de VNG is aangereikt	De transitiearrangementen worden opgesteld en onderschreven door alle gemeenten in een regio. Met betrekking tot landelijke afspraken moeten gemeenten zorgen dat zij op de hoogte zijn maar hoeven zij niet te participeren. De VNG neemt het voortouw in de ontwikkeling van een landelijk transitiearrangement dat ook als deadline 31 oktober 2013 heeft. Voor een overzicht van de functies zie pagina 57	<ul style="list-style-type: none"> Gemeenten in een regio moeten nadenken over een vorm van mandatering: geef aan wie waarvoor verantwoordelijk is en wie het gesprek met de zorgaanbieders en financiers leidt. Mandatering is ook praktisch t.b.v. besluitvorming door één gemandateerd college van B&W Zorg dat de regio op de hoogte blijft van afspraken op landelijk niveau
Samenwerking tussen regio's en landelijk niveau	Het transitiearrangement bevat afspraken over hoe de continuïteit van jeugdhulp wordt georganiseerd voor samenwerkende regio's en op landelijk niveau. Eventuele aparte arrangementen voor jeugdhulp in samenwerking tussen regio's en jeugdhulp op landelijk niveau moeten zijn toegevoegd	<p>Dit houdt in dat de regionale transitiearrangementen middels een enkele zin kunnen verwijzen naar het landelijk arrangement- voor zover van toepassing binnen de regio. De VNG heeft inmiddels de functies die onder het landelijke transitiearrangement vallen, gepubliceerd (zie ook pagina 57). Voor zover cliënten uit uw regio vallen onder het landelijke transitiearrangement voor een specialistische functie, vallen ze onder de voorwaarden van het landelijke arrangement.</p> <p>Het is aan regio's zelf om eventuele afspraken tussen regio's te maken (de zogenaamde bovenregionale samenwerking) Indien dit gebeurt, moeten deze afspraken in alle betrokken transitiearrangementen terug komen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ga na of de landelijke afspraken van toepassing zijn in de regio door na te gaan of de specialistische functies die onder het landelijke arrangement zullen vallen (zie pagina 57) in uw regio wonen. Neem de volgende zin op in het regionale transitiearrangement: "voor zover de cliënten uit deze regio specialistische jeugdzorg ontvangen die valt onder het landelijk transitiearrangement, gelden de voorwaarden van dat arrangement" Ga naar of er functies zijn die bij samenwerkende regio's belegd zouden moeten worden en bespreek dit met andere regio's
Rol aanbieders	Het arrangement dient door de regio opgesteld te zijn na goed overleg met de relevante aanbieders en de huidige financiers. Het verdient aanbeveling het draagvlak waartoe het overleg heeft geleid, op te nemen in het arrangement	Gemeenten moeten in kaart brengen wat voor hen de relevante aanbieders zijn. Ook de huidige financiers moeten betrokken worden. Ga het gesprek in openheid en vertrouwen aan, daar is de zorgcontinuïteit het meest bij gebaat. Neem bijvoorbeeld een passage op waarin het draagvlak voor de afspraken wordt omschreven	Neem in het transitiearrangement een paragraaf op waaruit de mate van draagvlak voor de huidige afspraken blijkt.

Vereisten conform de uitgangspunten van de TSJ

Proces- en vormvereisten (II)

Onderwerp	Proces- en vormeisen	Wat betekent dit concreet?	Welke afspraken moeten dus gemaakt worden?
Bestuurlijke afstemming	De arrangementen moeten bestuurlijk door de betreffende gemeenten zijn vastgesteld en de aanbieders moeten hierin aangeven dat ze de zorg aan "zittende cliënten" continueren.	Probeer tot afspraken te komen die in de normale cyclus bij het college van B&W voorgelegd kunnen worden zodat de bestuurlijke besluitvorming niet, gezien het korte tijdsbestek, ook nog apart moet worden opgetuigd. Het is ook mogelijk om duidelijk aan te sluiten bij visiestukken die al eerder zijn vastgesteld door B&W dan wel de gemeenteraad. Let wel, dit betreft de colleges van alle deelnemende gemeenten in de regio, tenzij een vorm van mandatering is afgesproken. Aanbieders moeten zich committeren aan het blijven leveren van zorg aan zittende cliënten, zie ook 'rol aanbieders' boven	<ul style="list-style-type: none"> • Denk na over mandatering van bestuurlijke besluitvorming binnen de samenwerkende gemeenten, waarbij colleges van B&W beslisbevoegdheid (niet verantwoordelijkheid) mandateren naar een vertegenwoordigende gemeente • Ruim tijd in het proces richting 31 oktober 2013 in om bestuurlijke afstemming besluitvorming te realiseren. Sluit waar mogelijk aan bij de bestaande besluitvormingscyclus
Tijdslijn	Voor de beoordeling ontvangt de TSJ uiterlijk 31 oktober 2013 de regionale transitiearrangementen	De deadline voor het inleveren van de regionale transitiearrangementen is 31 oktober 2013. De TSJ geeft naar verwachting half november 2013 hun beoordeling af. De TSJ is voornemens om eind september een informele toetsingsronde te houden onder regio's, met als doel na te gaan waar nog eventuele aanvullende ondersteuning geboden kan worden om de deadline te halen. Dit biedt een mooie kijk in de stand van zaken vanuit de optiek van de TSJ en de mate waarin een regio op koers ligt	n.v.t.
Aanwijzing	Als de TSJ constateert dat een arrangement niet tot stand is gebracht of dat aanbieders niet aangeven dat zij zorg continueren dan zal het Rijk een aanwijzing geven aan de betreffende gemeenten over hoe zij dienen te handelen	Als de TSJ constateert dat de continuïteit van zorg niet lijkt te worden gerealiseerd of de daarvoor benodigde continuïteit van de infrastructuur of de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten niet voldoen, dan zal het Rijk een aanwijzing geven aan de betreffende regio. Deze aanwijzing houdt in welke transitieafspraken gemeenten onderling en met aanbieders verplicht zijn uit te voeren. De inhoud van een mogelijke aanwijzing wordt pas bekend na 31 oktober 2013 en kan daarom hier niet toegelicht worden	n.v.t.

Onderwerpen om mogelijk óók afspraken over te maken (I)

Onderstaand vindt u een overzicht van de onderwerpen die aan de orde kunnen komen om tot een volledig regionaal transitiearrangement te komen

- Deze handreiking schrijft niet voor in welke mate van detail afspraken moeten worden opgenomen; dat is aan regio's en de voor hen relevante partijen. Houd in het achterhoofd dat het transitiearrangement ook een middel kan zijn om met elkaar in gesprek te komen en op basis van wederzijds vertrouwen afspraken aan te gaan. Indien de basis goed is, kan de verdere uitwerking van afspraken volgen. Het is van groter belang dat men zich wil en kan committeren aan gemaakte afspraken, dan dat deze tot op de komma zijn uitgewerkt.
- Aansluiting bij de overige bewegingen in het sociale domein, zoals de decentralisatie van begeleiding en verzorging naar de Wmo, wordt niet specifiek belicht in deze handreiking. De reden hiervoor is dat de transitieafspraken in de regionale arrangementen zich alleen op zorg voor jeugd richten en een tijdelijk karakter hebben. Wij gaan er van uit dat gemeenten hun eigen beleidsvrijheid en toekomstvisie benutten om waar mogelijk een verbinding te leggen met de overige ontwikkelingen in het sociale domein

Onderwerpen om op het netvlies te hebben:

- In samenwerking met provincies kan in 2014 al ruimte benut worden om afspraken te maken, voorsortierend op de transitie en transformatie in 2015. Denk aan het vormgeven van co-opdrachtgeverschap gezamenlijk met de provincie en zorgverzekeraar. Voordelen hiervan zijn dat dit gemeenten de mogelijkheid biedt hun beleidsvrijheid maximaal te benutten. Ook biedt dit de mogelijkheid om voor te sorteren op het beperken van frictiekosten. Een nadeel is dat eventueel een precedent wordt gecreëerd met betrekking tot de inkoop voor latere jaren (het in stand houden van het bestaande aanbod en het achterlopen op de transformatie). In bijlage III zijn twee voorbeelden opgenomen van hoe co-opdrachtgeverschap met de provincie kan worden vormgegeven door gezamenlijk op te trekken in de inkoopafspraken voor 2014
- Meerjarige afspraken en toekomstvisie: gemeenten kunnen nadenken over de mate waarin zij afspraken willen maken in 2014 of juist al 2016 met het oog op het in werking zetten van ombouw en/of afbouw. Het betrekken van 2014 of 2016 in het arrangement is geen vereiste. Dit hangt samen met het opstellen van een regionale toekomstvisie op zorg voor jeugd:
 - Sluit waar mogelijk aan bij reeds bestaande visiedocumenten met betrekking tot zorg voor jeugd; dit schept zowel binnen de gemeente zelf als binnen de samenwerkende gemeenten in de regio helderheid over de richting. Let wel: het transitiedocument is geen beleidsplan; baken de te maken afspraken dan ook af tot (minimaal) het jaar waar deze betrekking op moeten hebben (2015)
 - Houd rekening met de ruimte die je op wil stellen voor oude en/of nieuwe aanbieders
 - Geef aan welke productsoorten je als gemeente ziet zitten richting de toekomst. Dit biedt duidelijkheid voor de langere termijn
 - Houd rekening met de contracteerruimte die je wil bieden. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om alleen het kortingspercentage van circa 4% te hanteren, maar kunt u er ook voor kiezen om 10% of 15% te korten om daarmee ruimte te creëren voor nieuw of ander aanbod

Onderwerpen om mogelijk óók afspraken over te maken (II)

- Contractering en inkoop: gemeenten kunnen nadenken over de manier van contracteren die zij voor zich zien (subsidiëren versus aanbesteden; zie bijlage II). Let op: zorgcontinuïteit is voor het overgangsjaar wettelijk vastgelegd en kan wegens de omvang van het onderwerp als bovenliggend aan aanbestedingsregels en mededinging worden gezien; hoewel deze regels natuurlijk wel gelden. Zet de voor- en nadelen op een rij en schets de toekomstige jaarcyclus. Dit schept helderheid voor aanbieders. Stem dit af in de regio
- Breng de impact van de toekomstvisie in kaart door een vertaling te maken naar de frictiekosten. Deze handreiking bevat concrete stappen over de wijze waarop dit kan. Zie het hoofdstuk frictiekosten voor een toelichting
- Borg de aansluiting bij afspraken die op landelijk niveau worden gemaakt. De specialistische functies die onder het landelijke transitiearrangement vallen, zijn al bekend. U kunt dus nagaan of in uw regio cliënten wonen die onder het landelijk transitiearrangement vallen. Neem in dat geval in het regionale transitiearrangement een passage op waaruit blijkt dat deze cliënten onder de voorwaarden van het landelijk transitiearrangement vallen. De VNG levert daarvoor een tekst aan.
- Denk na over de noodzaak tot afspraken tussen regio's. U kunt dit doen in gesprek met uw eigen regio en eventueel andere regio's.
- Denk na over eventuele monitoring van de mate waarin de afspraken in het regionale transitiearrangement worden nageleefd. Eventueel biedt het jaardocument jeugdzorg, dat door instellingen van Jeugd & Opvoedhulp al wordt gebruikt, aanknopingspunten om dubbele monitoring te voorkomen. Op het gebied van het beperken van frictiekosten is het mogelijk om op bepaalde momenten in 2014 de thermometer in de voortgang te prikken om na te gaan in welke mate de uitvoer van de afspraken tot de beoogde resultaten leidt
- U kunt overwegen een onderscheid te maken naar verschillende doelgroepen of typen van zorg. Zo zijn er typen zorg (denk aan langdurige, zwaardere vormen van zorg) waarvan het in de lijn der verwachting ligt dat deze vormen van zorg niet veel kunnen veranderen. Focus dan ook niet op deze vormen van zorg maar richt uw afspraken in het regionale transitiearrangement op die typen van zorg waar wel mogelijkheid tot beweging (transitie en transformatie) zit. Dit zullen de lichtere zorgvormen zijn
- Denk na over de communicatie richting de cliënt, gemeenten en zorgaanbieders gezamenlijk. Cliënten moeten weten waar zij aan toe zijn en zijn gebaat bij een eenduidige boodschap, ongeacht de zender
- Biedt inzicht en openheid in elkaars strategie. Hiermee wordt bedoeld dat gemeenten helder moeten zijn in de gehanteerde uitgangspunten en visie en die zo vroeg mogelijk moeten delen. Zorgaanbieders dienen open te zijn over hun strategie zodat onder gelijke kennis afspraken aangegaan kunnen worden
- Denk na over mogelijkheden tot voorfinanciering. Indien een subsidie- of contractrelatie wijzigt, kan dit gevolgen hebben voor de liquiditeit van zorginstellingen. Zorginstellingen moeten weten waar zij aan toe zijn

Overzicht producten en financiering zorg voor jeugd (I)

In het overzicht op de volgende pagina worden de producten voor jeugdzorg weergegeven die vanaf 1 januari 2015 onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen. Het doel van dit overzicht is een beeld te schetsen van het zorgveld waarover gesproken kan worden tijdens het maken van de transitieafspraken ten behoeve van het arrangement en het maakt duidelijk hoe de financiering voor de verschillende producten tot 31 december 2014 geregeld is.

Dit is geen uitputtende lijst, maar bevat in ieder geval de zorgproducten waarbij het risico ontstaat dat de continuïteit van zorg in het geding komt tijdens de transitie. Daarnaast kunnen er regionale uitzonderingen of verschillen zijn ten opzichte van dit overzicht, zoals de samensmelting van Bureau Jeugdzorg en het AMK in enkele regio's.

Wanneer met deze lijst zorgproducten gewerkt wordt dient rekening gehouden te worden met de decentralisaties en overige ontwikkelingen in de verschillende zorgdomeinen. Eventuele toekomstige ontwikkelingen kunnen wijzigingen in de productenstructuur en toewijzing ten gevolgen hebben.

Overzicht producten en financiering zorg voor jeugd (II)

Bureau Jeugdzorg	Jeugd- en opvoedhulp	Jeugd-ggz* (Zvw en AWBZ)	Jeugd-ggz eerste lijn* (zelfstandig gevestigd)	Jeugd-VG, -LG, -ZG & LVG (AWBZ)
Toeleiding hulp (Toegang)	Preventie (ZAT en CJG)	Preventie	Gezinsbehandeling en -begeleiding	Zorg thuis voor jeugd met een beperking
Zorgmelding en professionals	Jeugdhulp	Diagnostiek	Eerstelijns psycholoog	Individuele begeleiding
Activiteiten AMK	Jeugdhulp met indicatie	Kortdurende behandeling		Dagbesteding (met vervoer)
Informatie en advies	Dagbehandeling	Gezinsbehandeling		Kortdurend verblijf (logeren)
Onderzoek mishandeling	Verblijf pleegzorg	Verslavingszorg		Persoonlijke verzorging
Opstarten hulp	Verblijf 24h	Beschermd wonen		Behandeling voor jeugd -vb (met vervoer)
Casemanagement dwang	Verblijf Jeugdzorgplus	Langdurige zorg en begeleiding		Gespecialiseerde behandeling en begeleiding voor j-lvb en ernstige gedragsproblematiek
Jeugdbescherming	Behandeling	Persoonlijke verzorging	Zorgaanbieders 'nu' premiegefinancierd	
Jeugdreclassering	Spoedeisende zorg (Crisis)	Zorg met verblijf	Zorgaanbieders 'nu' begrotingsgefinancierd	Gespecialiseerde behandeling en begeleiding voor j-lvb en ernstige gedragsproblematiek met verblijf **
Crisis 24 uur		Voortgezet verblijf		
Indiceren machtiging Jeugdzorgplus		Eerstelijns psycholoog		

* De ontwikkeling naar basis generalistische ggz en specialistische ggz is nu gaande, maar nog niet verwerkt in dit schema.

** Dit geldt voor LVG ZZP 1 t/m 5.

Proces van totstandkoming van het arrangement

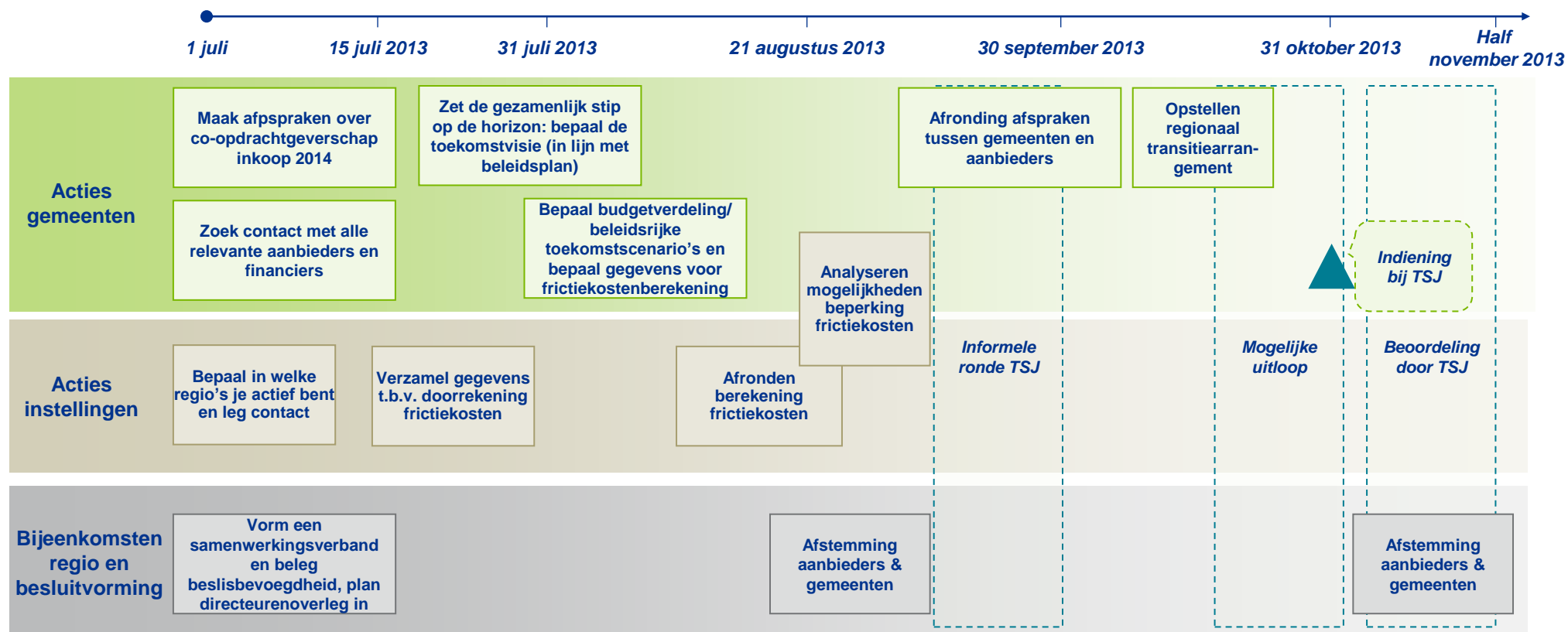
In dit hoofdstuk wordt een vertaalslag gemaakt van de vereisten en randvoorwaarden, zoals die in de voorgaande hoofdstukken gepresenteerd zijn, naar het proces en de stappen die doorlopen kunnen worden om het transitiearrangement vorm te geven

Tijdslijn

Onderstaand geven we een globaal tijdsplan weer met de stappen op hoofdlijnen. Graag merken we daarbij op dat dit een leidraad is; de enige harde deadline is 31 oktober 2013. Het is niet de bedoeling het proces aan deadlines op te hangen, het gezamenlijk komen tot betekenisvolle afspraken is belangrijker dan het komen tot papieren afspraken die mogelijk niet ondersteund worden.

Het inrichten van de opdrachtgeverskant (mandatering, co-opdrachtgeverschap, inkoop) is juridisch gezien een belangrijk punt. Beslis dan ook snel hoe dit in de regio belegd gaat worden.

Het 'spoorboekje' voor de transitie van jeugdzorg biedt een overzicht van het tijdsplan. Zoek waar mogelijk aansluiting met dat tijdsplan.

Welke bronnen kan ik gebruiken? (I)

Er is op verscheidene plaatsen in deze handreiking gesproken over de gegevens die benodigd zijn om de zorgvraag in beeld te krijgen. Dit is belangrijk om inzicht te krijgen in de zorgvraag in de eigen regio en de zorgvraag die onder bovenregionale of landelijke afspraken zal vallen; beiden benodigd om een budgetverdeling (op hoofdlijnen) tot stand te brengen. Ook is aanvullend aandacht nodig voor de cliënten die aanspraak maken op zorg in het kader van de zorgcontinuïteit.

Er zijn meerdere bronnen die gebruikt kunnen worden om een beeld op te bouwen. Deze behandelen we hier. De zorgaanbieders zelf zullen ook een groot deel van de informatie beschikbaar hebben vanuit eigen broninformatie en systemen.

Budget en financiering

In het regionale arrangement wil je afspraken maken over het beperken van frictiekosten de continuïteit van zorg. Je zult daarom breder willen kijken naar verdeling van middelen en niet alleen naar die cliënten die een aanspraak op zorg maken in 2015. Verderop beschrijven we meer over aanpak. In deze paragraaf wordt vooral de gegevensset benoemd in relatie tot de bronnen.

In relatie tot budget en financiering is het belangrijk om te werken met in ieder geval een aantal kerngegevens:

- Het budgettaire kader in de regio
- De vertaling naar gemeentelijk niveau (van die budgetten waarvan het gemeentelijke component nog onbekend is)
- Een beeld over de recente historie van het budget in relatie tot verleende zorgproducten en zorgverleners

Informatie is soms integraal en soms in delen beschikbaar. Hierbij weten we ook dat informatie kan veranderen in de aanloop naar 2015. Het betekent dan ook dat het best kan worden gewerkt met de gegevens die nu beschikbaar zijn:

Budgetten in de meicirculaire 2013

- De meicirculaire bevat het budget waar gemeenten in 2015 over zullen beschikken. Dit is nog niet het definitieve budget maar biedt op macroniveau voldoende handvat om een visie te vormen op de zorginkoop (welke productenmix zien we voor ons) en de daarvoor benodigde aanbieders (van de minimale benodigdheden voor zorgcontinuïteit tot de ruimte die men wil bieden aan nieuwe aanbieders).
- Hieraan gekoppeld zijn gegevens over volumes per gemeente per type zorg, beschikbaar gekomen via de CBS jeugdmonitor. Op de website van het Transitiebureau zijn de vooronderstellingen gepubliceerd die liggen onder het verdeelmodel, zoals de gemiddelde kosten per type van zorg.

Uitvoeringsplannen provinciale jeugdzorg

- De uitvoeringsprogramma's (UVP's) van de provinciale jeugdzorg bevatten een budgetverdeling die tot stand is gekomen aan de hand van de historische zorgvraag. De provincie heeft dus inzicht in de historische zorgvraag voor de producten die provinciaal gefinancierd worden. Neem contact op met de provincie en maak afspraken om inzicht te krijgen in de gegevens.

Welke bronnen kan ik gebruiken? (II)

Vektis: realisatiegegevens over Zvw en AWBZ

- Vektis verzamelt gegevens over de gerealiseerde zorg (geleverde zorg dus) die vergoed wordt vanuit de Zorgverzekeringswet (DBC's) en vanuit de AWBZ (ZZP's). Momenteel zijn het ministerie van VWS en Vektis in onderhandeling over het vrijgeven van de gegevens. Deze gegevens zijn op dit moment (juni 2013) nog niet vrijgegeven omdat er momenteel een discrepantie zit in de data met betrekking tot de gerealiseerde zorgvraag en de bijbehorende uitgekeerde bedragen.

Zorgaanbieders

- Betrouwbare en relevante informatie kan ook van betrokken aanbieders zelf komen. Zij hebben vanuit registratie en administratie zicht op de geleverde zorg tot 18 jaar en kunnen dit ook naar producten vertalen. Ook kan er vanuit de herkomst (postcode) worden gezien in welke mate afspraken in welke regio moeten worden gemaakt en in welke mate het diensten zijn die in een landelijke arrangement kunnen worden afgesproken. Daarnaast zijn het de instellingen zelf die een goed beeld kunnen geven van het deel van de omzet dat als 'lopende aanspraak' kan worden gezien in het jaar van transitie.

Vanuit eerder genoemde declaratiedata of UVP's is ook te herleiden welke instellingen relevant zijn om te betrekken en te benaderen. Daarnaast kunnen instellingen ook zelf initiatief nemen tot het contact.

Secundaire bronnen

Er zijn alternatieven wanneer de hierboven genoemde bronnen onvoldoende uitsluitsel geven voor de noodzakelijk informatie omtrent budget en financiering. Hierbij komt informatie dan meer in separate onderdelen naar voren

- CAK
Het CAK draagt de verantwoordelijkheid voor een goede uitvoering van financiële regelingen en informatietaken. Er bestaat voor zorg die tot 2015 in de AWBZ en Wmo wordt gefinancierd een goed overzicht. Dit is mogelijk vanuit de rollen die het CAK heeft in: 1) het vaststellen, opleggen en incasseren van de wettelijk verplichte eigen bijdragen voor geleverde zorg (AWBZ en Wmo). 2) Het bepalen en uitbetalen van een compensatie van het eigen risico (Cer) of een tegemoetkoming voor extra kosten als gevolg van een chronische ziekte of handicap (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten). 3) financiering van de instellingen die AWBZ-zorg verlenen.
- CIZ
Het CIZ (Centrum indicatiestelling zorg) indiceert, of toetst, de aanspraak op AWBZ-zorg. Op basis van indicatie van het CIZ kan je afleiden ,voor de relevante functies en grondslagen in het jeugd domein, voor welke zorg een aanspraak is afgegeven en in welke vorm.

Welke bronnen kan ik gebruiken? (III)

▪ Zorgverzekeraars

– Zorgverzekeraars verzorgen ondermeer de zorginkoop voor de Zvw-gefinancierde zorgvraag en hebben daarmee inzicht in de gerealiseerde zorg op het gebied van de Jeugd-GGZ. In contact met de zorgverzekeraar kunnen afspraken worden gemaakt over het delen van gegevens. Bepaal vooraf of de regio het nodig vindt om gegevens op persoonsniveau, geaggregeerd of geanonimiseerd te ontvangen. Dit in verband met mogelijke juridische verplichtingen als het gaat om gegevensoverdracht. Waarschijnlijk is een geanonimiseerd niveau naar zorgsoort, kostprijs en postcode al heel helpend. Uit meerdere regio's komt het signaal dat het lastig is om het gesprek met de zorgverzekeraar op gang te brengen. Neem in dat geval contact op met het transitiebureau jeugd zodat dergelijke signalen verzameld kunnen worden en passende actie ondernomen kan worden.

▪ Zorgkantoor

– Een zorgkantoor is een uitvoeringsorgaan van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De grootste zorgverzekeraar in een zorgkantoorregio is concessiehouder die daarmee verantwoordelijk is voor de juiste uitvoering van de AWBZ in die regio. Dat betekent onder andere dat een zorgkantoor contracten afsluit met zorginstellingen om de zorg te leveren die valt onder de AWBZ aan cliënten die hiertoe toegang hebben op basis van een indicatie die is afgegeven door het Centrum Indicatiestelling Zorg.

– Ze hebben daarmee inzicht in de, voor de relevante functies en grondslagen in het jeugddomein, gerealiseerde zorg. Neem contact op met het zorgkantoren in de regio om afspraken te maken over het delen van gegevens. Bepaal vooraf of de regio het nodig vindt om gegevens op persoonsniveau, geaggregeerd of geanonimiseerd te ontvangen. Dit in verband met mogelijke juridische verplichtingen als het gaat om gegevensoverdracht.

– Let op dat zorgproducten ook in pgb-vorm kunnen worden aangeboden. Het is in dat geval moeilijk te achterhalen bij welke zorgaanbieder de zorg wordt afgenomen (bij een instelling of via een particuliere aanbieder bijvoorbeeld). Dit kan tot een (kleine) onderschatting van de zorglevering door instellingen leiden. Het zorgkantoor kan een indicatie geven van de omvang van pgb-verstrekking in uw regio. Ook voor pgb's geldt de zorgcontinuïteit voor een periode van maximaal 1 jaar.

Cliënten in zorg of met een indicatie daarvoor op 31-12-2014

In het regionale arrangement wil je afspraken maken over de continuïteit van zorg. Het gaat om cliënten die op 31 december 2014 in zorg zijn of cliënten die op 31 december 2014 daarvoor een indicatie hebben. Vanuit een beeld over de recente historie is ook een verwachting op te maken over de zorgbehoefte voor cliënten met een aanspraak op zorg in 2014. Hierbij is mogelijk sprake van een lichte stijging, ook rekening houdend met een prikkel bij instellingen en burgers om nog net in 2014 een aanspraak te organiseren. Aan de andere kant zien we ook dat gemeenten al in 2014 invloed kunnen hebben op de toegang om juist een tegengesteld initiatief in te zetten en de transformatie al op gang te brengen.

Ook deze informatie is goed uit te vragen bij de bronnen, instellingen en instanties die hiervoor zijn genoemd. Voor de provinciaal gefinancierde Jeugdzorg is er aanvullend een goed beeld vanuit Bureaus Jeugdzorg en de Provincies te ontleen. De bureaus Jeugdzorg zijn verantwoordelijk voor zowel indicatie als levering van bepaalde vormen van zorg. BJJ voert de indicatie voor jongeren onder de 18 jaar met ernstige opvoedings- en opgroei problemen, en voor hun ouders of opvoeders. Daarnaast beschikken zij over gegevens op het gebied van geleverde zorg met betrekking tot JB, JR en AMK.

Welke bronnen kan ik gebruiken? (IV)

Friciekosten

Voor het aangeven van frictiekosten hebben instellingen zelf een belangrijke rol. Dit kunnen zij pas goed aangeven na aanwijzingen van gemeenten met wie zij verbonden zijn (in de regio of daarbuiten). Op basis van keuzes en budgetverdelingen die gemeenten maken en presenteren kunnen frictiekosten per instelling worden bepaald. Het zijn vooral de instellingen zelf die over de brongegevens beschikken om een dergelijke berekening te kunnen maken. Uniforme uitgangspunten en aannames die daarbij worden gebruikt staan verderop in deze handreiking.

Brongegevens die relevant zijn:

- Omzetgegevens
 - Oude en nieuwe situatie
 - Subverdeling naar doelgroep (tot 18 jaar en relevante diensten onder jeugdwet)
 - Uitlichten landelijke producten
- Werkgelegenheidsindicatoren
 - Aantal fte
 - Daling werkgelegenheid
 - Subverdeling naar natuurlijk verloop, wachtgeld (en/of ontslagvergoeding bij premiegefinancierde instellingen. Zie ook pagina 10), etc.
- Huisvestingskosten (jaarlijks, looptijden, huur/koop, boekwaarde/marktwaarde)

Aandachtspunten

- De meest concrete gegevens waarover afspraken gemaakt moeten worden kunnen komen van instellingen zelf. Het is vooral handig om in het proces aandacht te hebben voor het gezamenlijke belang dat volgt uit het bereiken van een goed beeld van de zorgvraag.
- Zorgaanbieders registreren veel activiteiten en gegevens. Daarmee is er in potentie een schat aan informatie beschikbaar. Het vanuit de data komen tot valide informatie kost instellingen vaak wel enige tijd.
- Gegevensoverdracht op persoonsniveau of het koppelen van de informatie tot een overkoepelend klantbeeld is gebonden aan privacyregels. Mocht het in regio's nodig zijn op tot overkoepelende klantbeelden te komen dan is het mogelijk om via zogenaamde 'pseudo-annonimiseringsalgoritmes' te komen tot niet herleidbare unieke nummers.
- Brancheverenigingen kunnen gevraagd worden gegevens op persoonsniveau te delen met gemeenten, als verzamel- en doorgeefluik/aanspreekpunt

Het organiseren van zorgcontinuïteit

Frictiekostenbeperking als vehikel (I)

Om de frictiekosten inzichtelijk te maken en vervolgens te beperken dienen een aantal subvragen beantwoord te worden. De aanpak die hierbij beschreven is komt voor een groot deel overeen met de aanpak die de Stadsregio Amsterdam heeft gekozen voor het onderzoeken van frictiekosten bij provinciaal gefinancierde instellingen. De stappen worden nu in detail toegelicht. Het spreekt voor zich dat regio's ook voor een pragmatische route kunnen kiezen waarbij de onderstaande onderwerpen in een andere vorm aan bod komen. Zo zijn er in het land ook voorbeelden waarbij gemeenten en aanbieders snel tot afspraken komen in een serie van fysieke overleggen.

Ten eerste dient duidelijk te worden wat de mogelijke varianten zijn voor het maken van afspraken over frictiekosten tussen gemeenten en jeugdzorgaanbieders. Per variant dienen de voor- en nadelen en de implicaties van deze varianten op het gebied van continuïteit van zorg, frictiekosten en beleidsvrijheid voor gemeenten in kaart te worden gebracht, alvorens een gedragen keuze kan worden gemaakt.

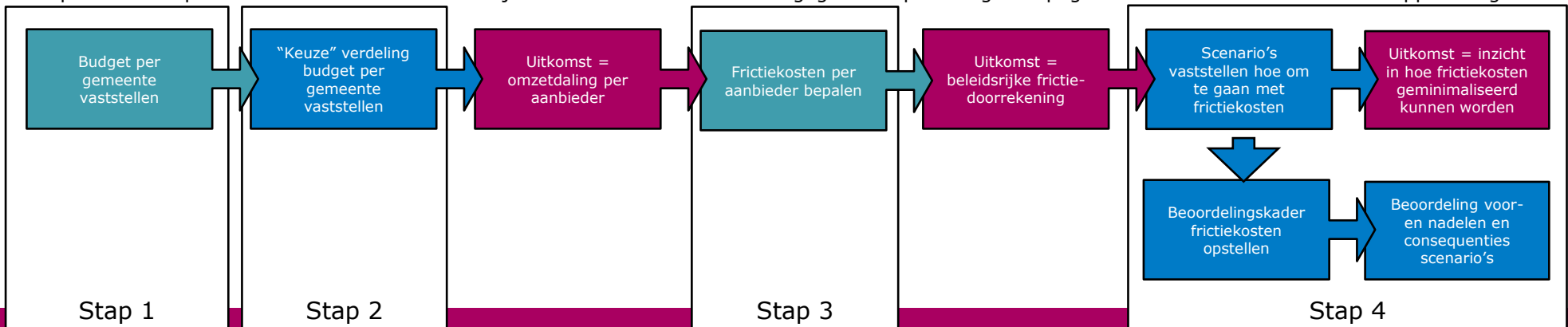
Hoe frictiekosten te onderzoeken?

- Wat is de uitgangspositie van de betrokken gemeenten (financieel en beleidsinhoudelijk)?
- Hoe ziet het toekomstscenario voor de jeugdzorg in 2015 eruit voor de regio? Met andere woorden: welke plannen hebben gemeenten bij het inkopen van jeugdzorg per 2015? Welke verschuivingen zullen er naar verwachting optreden?
- Van welke omvang van frictiekosten bij de zorgaanbieders moeten we dan uitgaan?

Hoe frictiekosten te beperken?

- Welke (beleids)opties zijn er om frictiekosten te minimaliseren of draagbaar te maken voor de aanbieders? Uitgangspunt hierbij is dat jeugdzorgaanbieders ook zelf stappen zetten om de frictiekosten te minimaliseren in plaats van aan te sturen op het vergoeden van frictiekosten.
- Op welke manier kunnen we de afspraken tussen gemeenten en zorgaanbieders vormgeven? Wat zijn voor- en nadelen en mogelijke risico's van elk van deze varianten, uitgedrukt in termen van continuïteit van zorg, frictiekosten en beleidsvrijheid voor gemeenten?

Een plan van aanpak om de frictiekosten inzichtelijk te maken is hieronder weergegeven. Op de volgende pagina's worden de verschillende stappen toegelicht.

Het organiseren van zorgcontinuïteit

Friciekostenbeperking als vehikel (II)

Stap 1: In beeld brengen van de uitgangssituatie van gemeenten in de regio

De uitgangssituatie wordt per gemeente in kaart gebracht door gegevens te verzamelen over de geleverde zorg in en het budget van 2012. Daarbij moet rekening gehouden worden met het budget voor 2015, inclusief kortingen. Ook zullen gemeenten rekening gaan houden met de uitvoeringskosten die zij zelf verwachten te maken en die structureel in mindering komen van het budgettaire kader. De uitgangssituatie wordt gemaakt voor de relevante zorgproducten. Vervolgens worden de producten verdeeld over de verschillende zorgaanbieders die betrokken zijn bij de jeugdzorg in de regio. Er ontstaat dan per gemeente in de regio een matrix van verdelingen per aanbieder of groep van aanbieders en de producten.

Het staat regio's uiteraard vrij om een geschikte vorm te vinden om de uitgangssituatie in beeld te krijgen. In zijn algemeenheid geldt dat het vooral van belang is dat gemeenten een gezamenlijk proces in de regio doorlopen waarbij ze elkaar goed informeren.

Onderstaande stappen kunnen mogelijk helpend zijn:

- Bepaal de relevante zorgproducten, hanteer hierbij een logische productstructuur die voor gemeenten en aanbieders helpt in de inhoudelijke vertaling van nieuwe uitgangspunten (transformatie) naar diensten en zorgaanbod. Zie hiervoor ook het eerdere overzicht op pagina 26.
- Bepaal de verdeling van het regiobudget over de gemeenten in de regio
- Bepaal de verdeling van het regiobudget over de geselecteerde zorgproducten
- Bepaal (hiermee) de verdeling van het regiobudget binnen de gemeenten over de geselecteerde zorgproducten
- Bepaal de verdeling van het regiobudget binnen de gemeenten over de relevante jeugdzorgaanbieders
- Bepaal de verdeling van het regiobudget over de jeugdzorgaanbieders (opgeteld)

Op basis van de analyses is een onderverdeling van het budget binnen de jeugdzorgaanbieders over de verschillende producten te maken. Hieruit is af te leiden wat het huidige marktaandeel van de verschillende jeugdzorgaanbieders is in de regio voor de verschillende producten. Ook valt direct op wanneer er een groot deel van het budget niet is verantwoord. Daarmee wordt voorkomen dat een groot deel van de aanbieders niet vertegenwoordigd is.

Met behulp van de eerder beschreven broninformatie kan in beeld gebracht worden wat het beschikbare budget per gemeente voor jeugdzorg zal zijn vanaf 2015. Hiervoor wordt het budget van 2012 en de kortingen als uitgangspunt genomen. De uitkomst van deze stap is dan een nulmeting en een uitgangssituatie bij ongewijzigd beleid.

Stap 2: In beeld brengen van een beleidsrijk toekomstscenario voor de gemeenten in 2015

Het doel van de tweede stap is het schetsen van een zogenaamd 'beleidsrijk toekomstscenario' voor de inkoop van jeugdzorg in de regio. Dit toekomstscenario zou moeten ontstaan vanuit de inhoudelijke visie van de regio op de inrichting van de jeugdzorg. Het scenario zou een uitspraak moeten doen over de zorg die de gemeente logisch acht en passend vindt. Het zou logischerwijs aansluiten op de verkenningen in het veld die al dan niet zijn voltooid en de uitgangspunten die leidend zijn in de transitie Jeugd. Ook is het de lokale beleidsvrijheid van gemeenten de sterk terug zal komen in de inhoudelijke visie waarbij het ook zo kan zijn dat deze lokaal verschilt voor gemeenten binnen de regio. Deze verschillen dienen wel samen te komen in het regionaal op te stellen arrangement.

Het scenario levert inzicht in de mogelijke daling van de omzet per jeugdzorgaanbieder. Tijdens deze stap wordt een reële inschatting gemaakt van de veranderingen in de jeugdzorg voor de regio, zodat op basis van deze inschatting een reëel scenario in percentage omzetzijding per jeugdzorgaanbieder bepaald kan worden. We kennen voorbeelden waarbij gemeenten in regio's in enkele bijeenkomsten tot een gemeenschappelijk uitgangspunt komen. Hiervoor zijn vele werkvormen mogelijk. Op de volgende pagina doen wij hiervoor ook een suggestie in stappen.

Het organiseren van zorgcontinuïteit

Friciekostenbeperking als vehikel (III)

Mogelijke stappen:

- a. Organiseren van twee bijeenkomsten met de gemeenten uit de regio . Eén van de bijeenkomsten kan brainstormend zijn en de ander kan helpen in het consolideren. Qua bezetting kan je denken aan beleidsambtenaren en/of directeuren en portefeuillehouders. Het laten participeren van de provincie en/of zorgverzekeraar is zeker helpend voor het inzetten van de transformatie en wanneer je al in 2014 co-opdrachtgeverschap wilt organiseren. Op basis van de inzichten uit de bijeenkomsten maken de gemeenten inschattingen voor de inkoop van de jeugdzorg.
- b. Opstellen analysekader, om in beeld te brengen wat de effecten zijn van de veranderende inkoop. Hieraan worden de gegevens over de geleverde zorg en de jeugdzorgbudgetten per gemeente en per jeugdzorgaanbieder toegevoegd.
- c. Vanuit de bestaande situatie worden gemeenten gevraagd om een nieuwe inschatting te maken van de inkoop van jeugdzorg. Dit leidt tot een eerste inzicht, op basis van trends in beleidskeuzes, in de verdeling van het jeugdzorgbudget per product per jeugdzorgaanbieder voor 2015. Als gezegd: in het uitwerken van het toekomstscenario moet rekening gehouden worden met kortingen op het budget. Ook zullen gemeenten rekening gaan houden met de uitvoeringskosten die zij zelf verwachten te maken en die structureel in mindering komen van het budgettaire kader .
- d. Inzicht in effecten van de veranderende inkoop op jeugdzorgaanbieders ontstaat door huidige en budgetten en verwachte budgetten in 2015 per jeugdzorgaanbieder en per product af te zetten.

Stap 3: Doorrekenen frictiekosten

Uitgaande van het toekomstbeeld voor de regio uit stap 2 wordt in beeld gebracht wat de verwachte omzetsdaling per jeugdzorgaanbieder zal zijn. Op landelijk niveau zijn eerder frictiekosten voor enkele aanbieders onderzocht voor drie algemene varianten. Het inzicht uit stap 1 en 2 levert een meer gedetailleerd beeld op voor de regio en kan een uitgangspunt zijn voor een gerichte berekening van frictie op lokaal niveau. Gemeenten, aanbieders en regio's krijgen samen zicht op de belangrijkste uitgangspunten en oorzaken van frictie. Dit betreffen vooral effecten van omzetsdaling op productsoorten of zorgfuncties die doorwerken in werkgelegenheid en noodzakelijke huisvesting.

Op dit moment is er geen universele methode beschikbaar om tot dit beeld te komen. In de Stadsregio Amsterdam is gekozen voor ondersteuning van een derde partij (Panteia). Het door hen gebruikte model is niet nader getoetst of openbaar. Het is wel verstandig dat instellingen en gemeenten binnen de regio afspraken maken over uniforme uitgangspunten. Hierbij kunnen gemeenten aan instellingen vragen om frictie in beeld te brengen bij de beleidsrichting. De belangrijkste onderdelen van de uitvraag die een rol spelen (zie ook eerder bij bronnen):

- Omzetgegevens
 - Oude en nieuwe situatie
 - Subverdeling naar doelgroep (tot 18 jaar en relevante diensten onder jeugdwet)
 - Uitlichten landelijke producten
- Werkgelegenheidsindicatoren
 - Aantal fte
 - Daling werkgelegenheid
 - Subverdeling naar natuurlijk verloop, wachtgeld (en/of ontslagvergoeding bij premiegefinancierde instellingen. Zie ook pagina 10), etc.
- Huisvestingskosten (jaarlijks, looptijden, huur/koop, boekwaarde/marktwaarde)

Het organiseren van zorgcontinuïteit

Frictiekostenbeperking als vehikel (IV)

Om een enigszins uniform beeld op te bouwen helpen aannames en uitgangspunten. Enkele suggesties die hierbij gehanteerd zouden kunnen worden staan hieronder:

Vertaling van omzetsdaling naar daling werkgelegenheid

De vraag is of een verandering van de omzet van een instelling een proportionele verandering in het aantal personeelsleden brengt. De budgetkorting en transformatie zal uiteindelijk een effect hebben op de capaciteit doordat er minder trajecten zijn of doordat trajecten minder intensief zijn. Dit heeft direct effect op de gevraagde capaciteit. Ook kan er een prijskorting gelden welke minder direct is ter herleiden naar een daling van werkgelegenheid. Je zou bijvoorbeeld kunnen veronderstellen dat dit in een verhouding van 60% en 40% gebeurt. De aanname is dan dat een omzetsdaling resulteert in een daling van het personeel van 60% van de omzetsdaling. Een omzetsdaling van 10% resulteert dan bijvoorbeeld in een daling van de werkgelegenheid van de instelling van 6%.

Vertaling van daling werkgelegenheid naar gedwongen ontslagen

Een daling van de werkgelegenheid kan deels opgevangen worden door het niet verlengen van tijdelijke contracten, het verlagen van de inzet in min-max contracten en natuurlijk verloop. Ook zou je tot 1-1-2015 geen vaste aanstelling meer kunnen verlenen als instelling. Het natuurlijk verloop bestaat grotendeels uit medewerkers die met pensioen gaan en medewerkers die van baan wisselen. Het aantal gedwongen ontslagen valt hierdoor lager uit dan de totale daling van de werkgelegenheid bij de instelling. Instellingen zullen de omvang van de flexibele schil in kaart moeten brengen en moeten weten hoeveel fte's (binnen het jeugddeel) er de komende 2 jaar door natuurlijk verloop de organisatie zullen verlaten. Op basis van deze cijfers is een berekening van de gedwongen ontslagen te maken.

Vertaling van gedwongen ontslagen naar wachtgeld frictie

Door het aantal gedwongen ontslagen te vermenigvuldigen met een gemiddeld bedrag voor wachtgeld per fte wordt frictie berekend. Overigens, een wachtgeldregeling is niet van toepassing voor premiegefinancierde instellingen. Hier gelden ook uitgangspunten vanuit het sociaal plan en CAO. Ontbinding vraagt dan soms een ontslagvergoeding en wordt niet per definitie beïnvloed door het al dan niet vinden van een nieuwe baan (conform een mens-volgt-werk-constructie). Voor de afvloeiingskosten of wachtgeld zou je kunnen uitgaan van een gelijk regime binnen premie- en begrotingsgefinancierde instellingen. Hierbij zijn waarschijnlijk wel nadere afspraken noodzakelijk met vakbonden en medezeggenschapsorganen. Een gemiddeld bedrag kan verder per instelling anders zijn en afhangen van de anciënniteit en inschaling. Het is dan bijvoorbeeld handig om een richtbedrag af te spreken per gemiddeld dienstjaar.

Vertaling omzetsdaling naar huisvestingsfrictie huur

Er is onderscheid te maken tussen gehuurde huisvesting en huisvesting in eigendom. Voor de huisvesting op huurbasis kunnen de huurkosten met een vertraging (opzegtermijn huurcontract) worden teruggebracht naar het gewenste niveau. Dit kan in de regel niet in gelijke tred lopen met de reductie van fte's. Panden worden vaak in units of samengestelde M²'s betrokken. In de analyse van frictie zal hier een inschatting voor moeten worden gebruikt. Ook kan worden gesteld dat er een maximale periode van frictie is voor de gehuurde huisvesting. Bijvoorbeeld uitgaande van gemiddelde huurtermijnen, opzegtermijnen of mogelijkheden om contracten in onderhandeling open te breken.

Het organiseren van zorgcontinuïteit

Frictiekostenbeperking als vehikel (V)

Vertaling omzetzaling naar huisvestingsfrictie eigendompanen

Voor de huisvesting in eigendom zal het langer kunnen duren voordat het niveau is teruggebracht. Ook hier kan dit in de regel niet in gelijke tred lopen met de reductie van fte's. Panden worden vaak in units of samengestelde M²'s betrokken. In de analyse van frictie zal hier een inschatting voor moeten worden gebruikt. Daarnaast speelt mee dat panden vaak voor een economische levensduur in de boeken staan.

Vanwege de verkoopbaarheid van gebouwen in de huidige woning en zakelijke markt zal in de praktijk slechts een klein aandeel van de huisvesting op korte termijn verkoopbaar zijn. Het percentage huisvesting dat op korte termijn verkocht zal worden kan sterk per instelling verschillen. Naast de lopende kosten van huisvesting in eigendom kunnen er ook verkoopverliezen optreden. Deze kan je definiëren als het verschil van de boekwaarde en de marktwaarde van het vastgoed. Als indicator voor de marktwaarde kan gebruik worden gemaakt van de WOZ waarde, hoewel de echte courantheid van vele andere zaken afhangt. Huisvesting die niet verkocht wordt, maar wel een veel hogere boekwaarde heeft dan de marktwaarde zou je daarbij ook als frictie kunnen zien omdat de terugloop op omzet aanleiding geeft om impairments toe te passen.

Frictiekosten ook bezien vanuit een meervoudig perspectief

Voor de instellingen is het totaal van frictiekosten niet noodzakelijk een optelling van de frictiekosten die ze per gemeente maken. Uiteindelijk is het ook interessant om vanuit instellingsperspectief te kijken naar de totale terugval in omzet.

Stap 4: Advies over toetsing varianten voor omgang met frictiekosten jeugdzorgaanbieders

Een belangrijk uitgangspunt is dat de uitkomst uit stap 3 frictiekosten geeft voor de nieuwe verwachte situatie en waarbij er niets wordt gedaan om frictiekosten te beperken. Dit geeft het proces tot dit punt de juiste urgentie mee en vraagt regio's om inhoudelijke standpunten te verkennen en keuzes te maken. Juist dat is de grote winst ten opzichte van het kiezen voor budgetgaranties. En hoewel deze handreiking niet ingaat op de feitelijke afwikkeling van frictiekosten, zijn er wel afspraken te maken om de frictiekosten te beperken. Dit staat centraal in een volgende fase van scenario-uitwerking.

Hieronder wordt vast kort ingegaan op welke (beleids)opties er op voorhand zijn om frictiekosten te beperken of draagbaar te maken voor de jeugdzorgaanbieders. Verschillende varianten kunnen tegen elkaar worden afgezet op de onderstaande beoordelingscriteria:

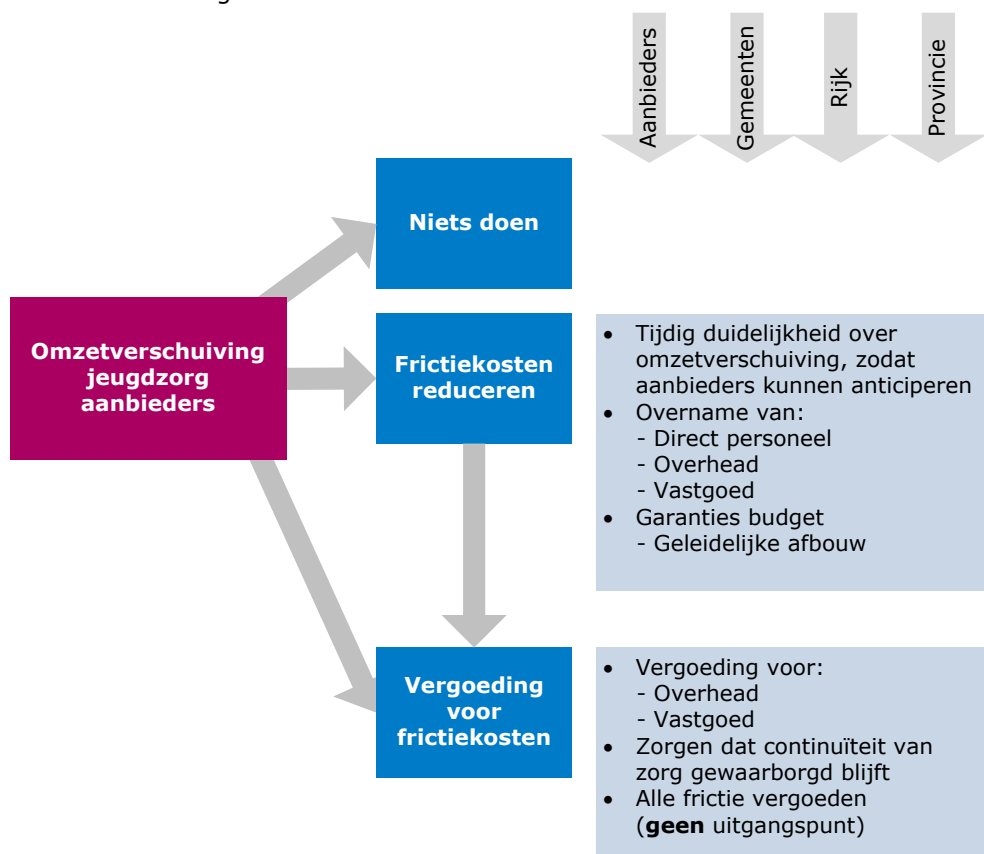
- Het waarborgen van de continuïteit van de zorg, waarbij een infrastructuur van zorg blijft bestaan die voorziet in de noodzakelijke zorg voor de diversiteit aan cliënten.
- Voorziening voor frictiekosten moet zo beperkt mogelijk zijn.
- Het minimaliseren van kosten bij jeugdzorgaanbieders.
- Bieden van maximale beleidsvrijheid (binnen de omstandigheden) aan gemeenten.

De criteria kennen op voorhand geen tegenstrijdige belangen. Wel zal er een balans moeten worden gezocht waarbij enerzijds aandacht is voor de continuïteit van zorg en het beperken van frictiekosten en anderzijds ook een start wordt gemaakt met de transformatie. Zonder transformatie immers geen succesvolle transitie. In de overwegingen wil je bovendien rekening houden met de mate waarin organisaties al zijn voorbereid of gezonde buffers hebben opgebouwd. In het voorkomen van perverse prikkels wil je jeugdzorgaanbieders die al actief stappen hebben gezet ter voorbereiding niet willen benadelen ten opzichte van organisaties die dat niet hebben gedaan.

Hoe frictiekosten te beperken? (I)

Scenario's voor het omgaan met frictiekosten

Op deze pagina's worden verschillende scenario's weergegeven voor hoe de regio's om kunnen gaan met frictiekosten die ontstaan bij de jeugdzorgaanbieders. In het onderstaande overzicht is dit ook weergegeven. Zowel de jeugdzorgaanbieders, het Rijk, het regiobestuur en de gemeenten kunnen een rol vervullen. Zoals de figuur aangeeft zijn er op hoofdlijnen drie scenario's. Deze scenario's bestaan vervolgens uit een aantal subscenario's. De verschillende scenario's zijn hieronder toegelicht:

- Het eerste scenario houdt in dat er niets ondernomen wordt richting de jeugdzorgaanbieders. De jeugdzorgaanbieders moeten zelf de frictiekosten opvangen. Dit scenario noemen we verder scenario 'niets doen'. Uiteraard zullen instellingen in de eigen cirkel van invloed maatregelen kunnen nemen die frictie beperken.
- Het tweede scenario houdt in dat de genoemde actoren gaan bekijken hoe de frictiekosten bij jeugdzorgaanbieders gereduceerd kunnen worden. Vooral de regio's en aanbieders hebben hierin een belangrijke rol. Zij zullen altijd eerst moeten verkennen hoe je frictiekosten kunt verminderen alvorens je überhaupt wilt nagaan of van vergoeding sprake moet zijn.
 - Eén van de meest effectieve manieren om frictiekosten te verminderen is het verschaffen van duidelijkheid. Zeker wanneer het beleid ook gaat werken in de praktijk (kwaliteit van de visie en ingezette beleidsruimte). Aanbieders zijn dan in staat om hun bedrijfsvoering vroegtijdig aan te passen en kunnen zo voorsorteren. Inzet van de flexibele schil in organisaties, juiste afwegingen bij investeringsbesluiten en natuurlijk verloop kunnen zo goed worden benut.
 - Verder kunnen er afspraken komen over de overname van direct personeel (werk volgt werk), overhead en vastgoed, door gemeente of door een andere (nieuwe) jeugdzorgaanbieder.
 - Een derde mogelijkheid is het geven van garanties over op- en afbouw van budget, zodat jeugdzorgaanbieders langzaam naar de nieuwe situatie kunnen toewerken.
- Het derde scenario houdt in dat (delen) van de frictiekosten voor de jeugdzorgaanbieders worden vergoed. Hiervoor is de hoogte mede afhankelijk van de mate waarin de zorgcontinuïteit van een instelling in gevaar komt. Overigens merken we nogmaals op dat vergoeding van frictiekosten geen uitgangspunt vormt.

Hoe frictiekosten te beperken? (II)

Op de volgende pagina's zijn de verschillende (sub)scenario's toegelicht, hierbij is ingegaan op de impact van de scenario's op de jeugdzorgaanbieders en zijn de scenario's getoetst aan het in stap 4 genoemde beoordelingskader. Per scenario is al een 'kleur' meegegeven over de mogelijk voorkeur. Dit is mede gedaan op basis van ervaringen in de Stadsregio Amsterdam. De werkelijke situatie kan per regio specifiek en anders zijn. Hierbij valt op te merken dat ook een combinatie van (sub)scenario's mogelijk en soms wenselijk is. Een voor de hand liggende combinatie van scenario's is om eerst te kijken hoe frictiekosten gereduceerd kunnen worden en daarna te bekijken of het nodig is dat er frictiekosten bij jeugdzorgaanbieders worden vergoed.

1. Scenario 'niets doen'

Het eerste scenario houdt in dat er niets ondernomen wordt richting de jeugdzorgaanbieders. De jeugdzorgaanbieders moeten zelf de frictiekosten opvangen of maatregelen treffen om de frictiekosten te reduceren.

Hierbij is het afhankelijk van de financiële positie van de jeugdzorgaanbieders of zij de ontstane frictiekosten met eigen middelen kunnen opvangen, dit s te beoordelen door de liquiditeit en solvabiliteit van de aanbieders in kaart te brengen. Hoewel financiële problemen zich vaak uiten in de liquiditeit – de organisatie kan niet meer aan de kortlopende verplichtingen voldoen – geeft de solvabiliteit wel een indicatie van de financiële positie van de jeugdzorgaanbieder. Daarnaast geeft solvabiliteit een aanwijzing voor de mate waarin de jeugdzorgaanbieders op de langere termijn aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Ook wordt er gekeken naar de samenstelling van het eigen vermogen en in welke mate dit gebruikt kan worden om mogelijke toekomstige verliezen te dekken.

Als uitgangspunt kan gelden dat de liquiditeit van de betrokken jeugdzorgaanbieders wordt berekend op basis van de jaarrekeninggegevens. De solvabiliteit zou daarin berekend kunnen worden als het percentage eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal.

De mate waarin de jeugdzorgaanbieders afhankelijk zijn van de beleidskeuzes binnen de regio, kan worden bepaald door het percentage door de regio gefinancierde zorg van de totale baten te berekenen. Op deze manier wordt ook rekening gehouden met het effect van bovenregionale functies en zorgverlening.

Continuïteit van zorg	Wanneer jeugdzorgaanbieders zelf de frictiekosten moeten opvangen, is het mogelijk dat jeugdzorgaanbieders zelf hier niet de financiële ruimte voor hebben. Dit betekent mogelijk dat jeugdzorgaanbieders (deels) verdwijnen die nu essentiële producten leveren. Dat is een direct gevaar voor de continuïteit van zorg die moet worden bereikt. Voor lopende behandelingen, maar ook voor cliënten met een aanspraak die wachten op zorg. Het is de vraag in hoeverre andere jeugdzorgaanbieders deze producten kunnen aanbieden.	-
Reduceren kosten	Wanneer de gemeenten, het Rijk en/of de provincies niets ondernemen om de frictiekosten te reduceren, wordt de kans onbenut gelaten om de frictiekosten bij de jeugdzorgaanbieders te reduceren. Dit is vanuit het oogpunt van het reduceren van kosten niet wenselijk.	-
Actieve jeugdzorgaanbieders niet benadelen	Jeugdzorgaanbieders die zich in het verleden het beste voorbereid hebben op veranderingen, hebben in dit scenario de beste uitgangspositie om de veranderingen in de omzet op te vangen.	+
Beleidsvrijheid gemeenten	Voor de korte termijn zal de keuze om niets te ondernemen de beleidsvrijheid van gemeenten niet aantasten. Mogelijk ontstaat er door het (deels) verdwijnen van jeugdzorgaanbieders wel minder keuze in het aanbod waardoor de beleidsvrijheid beperkt wordt. Hierdoor raken gemeenten afhankelijk van de meer 'dominante' jeugdzorgaanbieders.	0

Hoe frictiekosten te beperken? (III)

2. Scenario 'frictiekosten reduceren'

Bij het beschrijven van dit scenario is er achtereenvolgens aandacht voor duidelijkheid verschaffen over verschuiving in de omzet, de overname van direct personeel, indirect personeel/huisvesting en ten slotte mogelijke garanties voor omzet in 2015 en mogelijk verdere jaren.

Duidelijkheid over verschuiving in omzet

De meeste jeugdzorgaanbieders zullen naar alle waarschijnlijkheid al rekening houden met een daling van de omzet. Het is belangrijk dat jeugdzorgaanbieders weten met welke veranderingen in omzet zij naar alle waarschijnlijkheid worden geconfronteerd. Dit stelt hen in staat om binnen de organisatie, voor zover dit mogelijk is, maatregelen te treffen om de omzetzdaling op te vangen. Het voorkomt mogelijk ook het ontstaan van kostenuitbreiding of het aangaan van nieuwe verplichtingen.

Overname van direct personeel: mens volgt werk principes

Uit de gemaakte berekeningen van onderzoeksbureau Panteia welke landelijk (Een onderzoek naar frictiekosten en budgetconsequenties in diverse scenario's) en voor de Stadsregio Amsterdam zijn uitgevoerd blijkt dat frictiekosten voor meer dan de helft zijn opgebouwd uit wachtgeld. Wanneer er afspraken gemaakt kunnen ten aanzien van het overnemen van personeel (ook afhankelijk van afspraken rondom de omgang met het sociaal plan bij instellingen) dan kan dit de frictiekosten aanzienlijk drukken.

Overname van direct personeel door partijen die extra omzet krijgen toebedeeld heeft een aantal voordelen, onder meer:

- Bestaande kennis en expertise blijven behouden in de jeugdzorg en in de regio.
- Direct personeel en daaruit voortvloeiende wachtgeldverplichtingen vormen een groot gedeelte van de frictiekosten.
- Overname geeft meer mogelijkheid aan jeugdzorgaanbieders om invulling te geven aan 'goed werkgeverschap' door mensen te helpen aan een baan elders.
- Overname zorgt mogelijk voor minder verplichtingen in het sociale domein door het verstrekken van minder uitkeringen aan werkeloos personeel.

Andere jeugdzorgaanbieders kunnen direct personeel overnemen, maar gemeenten kunnen dit ook doen, bijvoorbeeld wanneer een gemeente zelf medewerkers in dienst wil nemen voor wijkteams. Jeugdzorgaanbieders kunnen zelf onderling afspraken maken over de overname van personeel. Daarnaast kan een gemeente ook actief stimuleren dat mobiliteit van personeel op gang komt.

Overigens moet er in beide voorbeelden ook aandacht zijn voor fiscale gevolgen van afspraken. Zo kan het voorkomen dat er in detachingsconstructies sprake is van een 21% BTW-verplichting.

Het overnemen van personeel lijkt wenselijk, maar hierbij zijn ook de volgende kanttekeningen te plaatsen:

- Het is de vraag of door de budgetkortingen al het personeel een andere baan kan vinden. Een gedeelte van de reductie van personeel kan mogelijk opgevangen worden door natuurlijk verloop. Het andere deel van de personeelsreductie (overstap naar andere jeugdzorgaanbieders of sectoren) is door de economische omstandigheden moeilijker geworden.
- Het werken in nieuwe vormen van jeugdzorg, zoals wijkteams vergt mogelijk andere competenties van medewerkers.
- Bij het overnemen van personeel worden (vaak) de bestaande arbeidsvoorwaarden gerespecteerd. Het is de vraag of de overnemende partijen deze arbeidsvoorwaarden vanuit bedrijfseconomisch oogpunt kunnen en willen overnemen.

Hoe frictiekosten te beperken? (IV)

Continuïteit van zorg	Door het overnemen van personeel blijft bestaande kennis behouden en kan deze ingezet worden bij andere jeugdzorgaanbieders. Daarnaast worden de kosten bij jeugdzorgaanbieders met vertrekkend personeel gereduceerd waardoor zij meer financiële ruimte hebben om de organisatie in een andere vorm te kunnen continueren.	+
Reduceren kosten	Direct personeel en wachtgeldverplichtingen veroorzaken een groot gedeelte van de frictiekosten. Wanneer de overname van personeel goed wordt geregeld, zal dit tot een reductie leiden van de frictiekosten.	+
Actieve jeugdzorgaanbieders niet benadelen	Jeugdzorgaanbieders die zich in het verleden voorbereid hebben op veranderingen worden niet benadeeld ten opzichte van jeugdzorgaanbieders die dat niet hebben gedaan. Jeugdzorgaanbieders die voorbereidingen hebben getroffen lopen een kleiner risico dat zij een gedeelte van hun personeel niet elders geplaatst krijgen en hiervoor een ontslagprocedure moeten starten.	+
Beleidsvrijheid gemeenten	Er is geen reden om aan te nemen dat dit scenario de beleidsvrijheid van gemeenten zal aantasten.	+

Overname van overhead en/of vastgoed

Overhead, zoals staf en management, en vastgoed kunnen grotendeels beschouwd worden als indirecte en vaste kosten. Wanneer jeugdzorgaanbieders geconfronteerd worden met een omzetsdaling met dezelfde omvang van vaste kosten zal dit leiden tot een hogere kostprijs. Dit is ongunstig voor jeugdzorgaanbieders, omdat zij door deze hogere kostprijs moeilijker in staat zullen zijn om te concurreren op prijs met andere jeugdzorgaanbieders.

In eerste instantie is het niveau van vaste kosten een bedrijfsvoeringsvraagstuk voor jeugdzorgaanbieders. Zij hebben zelf keuzes gemaakt in de flexibiliteit van deze kosten. Voor gemeenten is het niet aantrekkelijk om vastgoed of overhead over te nemen. Veel gemeenten kampen op dit moment ook met bezuinigingsopgaven. Het aantrekken van meer vaste kosten is vanuit dit oogpunt geen aannemelijk scenario.

Continuïteit van zorg	Door vaste kosten over te nemen zijn jeugdzorgaanbieders beter in staat om te anticiperen op een veranderende vraag.	+
Reduceren kosten	Frictiekosten worden verschoven van jeugdzorgaanbieders naar gemeenten. Dit zal niet zozeer leiden tot een reductie van de kosten op macroniveau.	0
Actieve jeugdzorgaanbieders niet benadelen	Aanbieders die zich in het verleden voorbereid hebben op veranderingen worden deels benadeeld ten opzichte van jeugdzorgaanbieders die dat niet hebben gedaan. Het voorbeeldgedrag wordt niet beloond, omdat jeugdzorgaanbieders die geen voorbereidingen hebben getroffen hier achteraf voor worden gecompenseerd	-
Beleidsvrijheid gemeenten	Er is geen reden om aan te nemen dat dit scenario de beleidsvrijheid van gemeenten zal aantasten.	-

Hoe frictiekosten te beperken? (V)

Garanties budget door geleidelijke afbouw

Gemeenten kunnen afspraken maken met jeugdzorgaanbieders om de budgetverschuiving geleidelijk te laten plaatsvinden. Dit kan (bijvoorbeeld in een aantal jaar) de transitie te maken naar een nieuwe verdeling van budgetten. Het voordeel hiervan is dat jeugdzorgaanbieders meer de tijd hebben om te anticiperen op een nieuwe situatie. Hierdoor kan, afhankelijk van de periode, een deel van de frictiekosten worden gereduceerd. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat een groot gedeelte van de kosten bestaat uit personele kosten. De verwachting is dat door de economische omstandigheden, er minder sprake zal zijn van natuurlijk verloop, omdat personeel minder in staat is een andere baan te vinden.

Continuïteit van zorg	Doordat jeugdzorgaanbieders meer de tijd krijgen om te anticiperen op veranderingen zijn zij beter in staat om het gewenste aanbod in stand te houden.	+
Reduceren kosten	Doordat jeugdzorgaanbieders meer tijd krijgen kunnen frictiekosten worden bespaard.	+
Actieve jeugdzorgaanbieders niet benadelen	Aanbieders die zich in het verleden voorbereid hebben op veranderingen worden gelijk behandeld als jeugdzorgaanbieders die dat niet hebben gedaan.	0
Beleidsvrijheid gemeenten	Doordat gemeenten gebonden zijn aan budgetgaranties zullen zij gedurende de overgangperiode slechts beperkt in staat zijn wijzigingen door te voeren en daarmee beperkt worden in hun beleidsvrijheid. Mogelijk komt de transformatie later op gang.	-

Een goede tip is om al in 2013 duidelijkheid te geven waardoor instellingen frictie kunnen vermijden. Ook in 2014 is hierbij al een begin te maken. In samenwerking met provincies kan in 2014 al ruimte benut worden om afspraken te maken, voorsortierend op de transitie en transformatie in 2015. Dit is het eerder benoemde co-opdrachtgeverschap gezamenlijk met de provincie en/of zorgverzekeraar. Voordelen hiervan zijn dat dit gemeenten de mogelijkheid biedt hun beleidsvrijheid maximaal te benutten. Ook biedt dit de mogelijkheid om voor te sorteren op het beperken van frictiekosten. Een nadeel is dat eventueel een precedent wordt gecreëerd met betrekking tot de inkoop voor latere jaren (het in stand houden van het bestaande aanbod en het achterlopen op de transformatie).

In bijlage III zijn twee voorbeelden van de Stadsregio Amsterdam opgenomen van hoe co-opdrachtgeverschap met de provincie kan worden vormgegeven door gezamenlijk op te trekken in de inkoopafspraken voor 2014.

Hoe frictiekosten te beperken? (VI)

3. Scenario 'frictiekosten vergoeden'

In een derde scenario gaan we ervan uit dat jeugdzorgaanbieders gecompenseerd worden voor de frictiekosten die de omzetverschuivingen (dalingen) met zich meebrengen. Deze compensatie kan verleend worden door (een combinatie van) Rijk, gemeenten en de regio. Op dit moment is er **geen** aanwijzing dat van een dergelijke compensatie sprake is. Gemeenten zijn niet aansprakelijk voor frictiekosten en in de arrangementen hoeven de frictiekosten niet opgelost te worden.

Wanneer frictiekosten opgevangen moeten worden in het jeugdzorgbudget, zoals gepubliceerd in de meicirculaire, leidt dit tot minder budget dat besteed kan worden aan zorg. Dit is vanuit cliënt- en jeugdzorgaanbiederperspectief onwenselijk, aangezien dit leidt tot:

- lagere budgetten bij gemeenten voor de inkoop van zorg bij jeugdzorgaanbieders, waardoor de frictiekosten en organisatorische problemen verder toenemen bij jeugdzorgaanbieders;
- lagere budgetten waardoor gemeenten, bij gelijkblijvende tarieven, minder zorg voor cliënten kunnen inkopen.

Het vergoeden van frictiekosten kan op verschillende niveaus, bijvoorbeeld:

- alleen frictiekosten vergoeden voor overhead en/of vastgoed;
- alleen frictiekosten vergoeden bij jeugdzorgaanbieders waar zorgcontinuïteit in gevaar komt, doordat jeugdzorgaanbieders met een benodigd aanbod dreigen te verdwijnen;
- alle frictiekosten vergoeden.

Continuïteit van zorg	Het vergoeden van frictiekosten moet ertoe leiden dat jeugdzorgaanbieders (een deel van) de voorziening die zij moeten treffen voor frictiekosten kunnen compenseren. Dit stelt jeugdzorgaanbieders in staat om de continuïteit van zorg te waarborgen.	+
Reduceren kosten	Het verstrekken van een vergoeding voor frictiekosten zal op zich geen juiste prikkel zijn om de frictiekosten door jeugdzorgaanbieders te laten reduceren. Voorts leidt dit op macroniveau niet tot een kostenbesparing, maar is het meer de vraag 'wie voor de rekening opdraait'.	-
Actieve jeugdzorgaanbieders niet benadelen	Jeugdzorgaanbieders die zich in het verleden voorbereid hebben op veranderingen worden deels benadeeld ten opzichte van jeugdzorgaanbieders die dat niet hebben gedaan. Het voorbeeldgedrag wordt niet beloond, omdat jeugdzorgaanbieders die geen voorbereidingen hebben getroffen hier achteraf voor worden gecompenseerd.	-
Beleidsvrijheid gemeenten	Het vergoeden van frictiekosten zal de beleidsvrijheid van gemeenten beperken wanneer de frictiekosten vanuit het bestaande budget moeten worden betaald. Wanneer dit niet uit het bestaande budget hoeft te worden betaald, zal dit in beginsel niet leiden tot een beperking van de beleidsvrijheid.	-

Checklist conform de vereisten van de TSJ

	Onderwerp	Aanwezig?
1	Het arrangement heeft in ieder geval betrekking op het jaar 2015	Ja/nee
2	Het arrangement heeft betrekking op cliënten die op 31-12-2014 in zorg zijn en op cliënten die op 31-12-2014 een aanspraak op zorg hebben, maar deze zorg op dat moment nog niet krijgen	Ja/nee
3	Het arrangement heeft betrekking op alle zorg waarvoor gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk worden	Ja/nee
4	Het arrangement heeft betrekking op zorgaanbieders, uitvoerders van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en activiteiten van het AMK	Ja/nee
5	Het arrangement heeft betrekking op maatregelen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en de activiteiten van het AMK	Ja/nee
6	De afspraken over continuïteit van pleegzorg in het arrangement kennen geen maximumduur	Ja/nee
7	Het arrangement geeft aan hoe en bij wie de toelidingsfuncties met ingang van 2015 zijn belegd	Ja/nee
8	Het arrangement geeft aan of bestaande aanbieders de zorg aan "zittende cliënten" in 2015 met de voorgenomen budgetten van gemeenten zullen continueren	Ja/nee
9	Het arrangement geeft aan hoe gemeenten de zorgcontinuïteit van "wachlijstcliënten" realiseren	Ja/nee
10	Het arrangement geeft aan welk budget gemeenten in 2015 voornemens zijn aan te wenden per aanbieder, per type zorg en voor hoeveel jeugdigen en trajecten (hierbij kan rekening worden gehouden met het onderscheid in hulpaanbieders, zoals beschreven in de uitwerking van de arrangementen die is bijgevoegd bij de brief van de Staatssecretaris van VWS van 26 juni jl.)	Ja/nee
11	Het arrangement bevat een inventarisatie van de frictiekosten per aanbieder	Ja/nee
12	Het arrangement omvat een onderbouwing van de frictiekosten per aanbieder op basis van de door de gemeenten aangegeven plannen over zorginkoop per 1-1-2015	Ja/nee
13	Uit het arrangement blijkt op welke wijze en in hoeverre de frictiekosten worden beperkt	Ja/nee
14	Het arrangement is opgesteld na goed overleg met de huidige financiers en de relevante aanbieders	Ja/nee
15	Het arrangement is opgesteld door de samenwerkende gemeenten in een regio	Ja/nee
16	De regio die een arrangement heeft opgesteld stemt overeen met de indeling die aan de VNG is aangereikt	Ja/nee
17	Het arrangement is op bestuurlijk niveau in de regio vastgesteld	Ja/nee
18	Het arrangement is uiterlijk 31 oktober 2013 door de TSJ ontvangen	Ja/nee

Het transitiearrangement: voorbeeld

Op de volgende pagina's is een voorbeeld van een arrangement opgenomen. Het doel hiervan is om weer te geven welke afspraken terug moeten komen voor de TSJ en hoe dit mogelijk vormgegeven kan worden.

Het voorbeeld is te lezen als een oplegger, aan de hand waarvan de TSJ criteria kan nagaan. Onderliggend hieraan kan op een vormvrije wijze de inhoud van de afspraken per aanbieder (indien gewenst ook alleen bekend voor die aanbieder) toegevoegd worden

Modelarrangement

1. Algemene gegevens

1. Basisgegevens regio

Naam regio:

Vertegenwoordigend transitie manager:

1a. Eventuele samenwerking met andere regio's:

2. (Vertegenwoordigers van) betrokken partijen

Het arrangement is bestuurlijk door de onderstaande vertegenwoordigers van gemeenten vastgesteld, na overleg met zorgaanbieders (aanbieders van jeugdzorg, jeugdbescherming /jeugdreclassering en het AMK) en de huidige financiers

Gemeenten:

A:Contactpersoon: E:Contactpersoon:

B:Contactpersoon: F:Contactpersoon:

C:Contactpersoon: G:Contactpersoon:

D:Contactpersoon: H:Contactpersoon:

etc.

Let op: in een bijlage kan eventueel het volledige overzicht van betrokken gemeenten, instellingen en financiers worden opgenomen.

3. Betrekkingen

De afspraken in dit arrangement hebben betrekking op alle jeugdzorg waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn vanaf 1 januari 2015, voor maximaal 1 jaar. *Let wel; regio's zijn vrij om meerjarige afspraken (2014, 2016) aan te gaan in aansluiting met de bredere visie op de transitie en transformatie en het beperken van frictiekosten. Indien meerjarige afspraken zijn gemaakt, geef dat dan hier aan.*

Dit arrangement heeft betrekking op de volgende zorgproducten zoals beschreven in paragraaf

Dit arrangement heeft betrekking op cliënten die op 31-12-2014 in zorg zijn (zittende cliënten) en op cliënten die op 31-12-2014 een aanspraak op zorg hebben, maar deze zorg op dat moment nog niet krijgen (wachlijstcliënten).

De afspraken overeengekomen zijn bestuurlijk vastgesteld (*eventueel in een mandaatconstructie*) door alle colleges van B&W van de deelnemende regio's

Modelarrangement

2. Relevante zorgproducten

4. Selectie relevante zorgproducten

Bepaal de relevante zorgproducten, hanteer hierbij een logische productstructuur die voor gemeenten en aanbieders helpt in de inhoudelijke vertaling van nieuwe uitgangspunten (transformatie) naar diensten en zorgaanbod. Zie hiervoor ook het eerdere overzicht op pagina 26.

Modelarrangement

3. Continuïteit van zorg en infrastructuur

5. Gebruikte definitie continuïteit van zorg

Continuïteit van zorg wordt gedefinieerd als het continueren van de zorg waar cliënten per 31-12-2014 gebruik van maken, voor de periode van 1 jaar, bij dezelfde aanbieder als waar zij op deze datum zorg krijgen (tenzij de cliënt van zorgaanbieder wil wisselen). Dit betekent dat continuïteit van zorg afgebakend is voor maximaal het gehele kalenderjaar 2015; indien de indicatie in 2015 afloopt geldt de zorgcontinuïteit voor maximaal de looptijd van de indicatie. Deze cliënten worden ook wel zittende' cliënten genoemd.

6. Gebruikte definitie infrastructuur

Continuïteit van zorg wordt beredeneerd vanuit het individu en niet vanuit de instelling. Echter, om continuïteit van zorg te garanderen zijn instellingen benodigd; zij leveren immers de bestaande zorginfrastructuur in 2015. Om te realiseren dat zittende cliënten bij de bestaande aanbieder in zorg blijven is borging van die infrastructuur nodig. Hieronder wordt verstaan de jeugdhulpaanbieders die zorg uitvoeren in het kader van continuïteit van zorg voor de periode van een jaar – en voor pleegzorg langer. Concreet betekent dit dat bestaande zorgproducten aangeboden moeten blijven worden in het kalenderjaar 2015 voor die cliënten waar continuïteit van zorg voor geldt. Na 2015 geldt dit niet meer.

7. Afspraken realisatie continuïteit van zorg

Geef onderstaand op hoofdlijnen aan dat afspraken tot stand zijn gekomen en langs welke lijnen. Neem in de bijlage een onderliggend overzicht op waarin de gemaakte afspraken per zorgaanbieder uitgeschreven worden. Onder de volgende uitgangspunten wordt verklaard dat met de gemaakte afspraken, de continuïteit van zorg gewaarborgd wordt en de benodigde infrastructuur stand houdt.

Toeleiding (voor wachtlijstcliënten)

Ten minste opnemen: aan, hoe en bij wie belegd

.....
.....

Maatregelen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en de activiteiten van het AMK

.....
.....

Pleegzorg

Ten minste opnemen: kent geen maximumduur van 1 jaar

.....
.....

Modelarrangement

4. Fricatiekosten

8. Budget 2015

Verdeling regiobudget over gemeenten (indicatie van beschikbaar budget op macroniveau in 2015)

	2012	Indicatie 2015 (-4%)
Gemeente A	€, -	€, -
Gemeente B	€, -	€, -
Etc....	€, -	€, -
Totaal	€, -	€, -

<Voeg de volgende verdelingen regiobudget op dezelfde wijze toe: over geselecteerde zorgproducten, binnen de gemeenten over de geselecteerde zorgproducten, binnen de gemeenten over de relevante jeugdzorgaanbieders, over de jeugdzorgaanbieders (opgeteld)>

9. Budget 2015

Verdeling gemeentelijk budget over instellingen

10. Inventarisatie frictiekosten door aanbieders

Geef onderbouwd aan welke frictiekosten worden verwacht per aanbieder op basis van de door de gemeenten aangegeven plannen over zorginkoop per 1-1-2015. Geef mogelijk hier een samenvatting en neem een toelichting per aanbieder op in een bijlage.

11. Maatregelen beperking frictiekosten

- › *Wachtgelden voor personeel van instellingen:*
 - Kosten voor direct personeel
 - Kosten voor overhead
- › *Kapitaallasten:*
 - Kosten huisvesting

Kosten voor het opbouwen van nieuwe expertise, het opleiden en certificeren etc. worden niet als frictiekosten gezien. Frictiekosten kunnen ook de kosten voor gemeenten, provincies en Rijk omvatten. Deze worden echter in de regionale transitiearrangementen buiten beschouwing gelaten: dit betreft alleen de kosten voor jeugdzorgaanbieders.

Neem mogelijk hier een samenvatting op en geef in de bijlage een toelichting per aanbieder

12. Regio vs. landelijk

Voor zover de cliënten uit de regio specialistische jeugdzorg ontvangen die valt onder het landelijk transitiearrangement, gelden de voorwaarden van dat arrangement. Geef aan welk deel van het ingeruimde budget beschikbaar wordt gesteld voor cliënten uit uw regio die in een andere regio zorg ontvangen.

De landelijke afspraken worden via landelijke coördinatie vorm te geven. Het resultaat van de afspraken kent de vorm van een 'raamovereenkomst' tussen gemeenten en aanbieders van jeugdzorg gericht op de specifieke functie die het betreft. De raamovereenkomst beschrijft de rechten en plichten tussen de gemeenten en aanbieders. Binnen de kaders van deze raamovereenkomst kunnen individuele regionale samenwerkingsverbanden of individuele gemeenten de zorg 'afroepen' overeenkomstig de in de overeenkomst gestelde voorwaarden.

Modelarrangement

6. Realisatie arrangement

13. Onderdelen van dit arrangement die onder voorbehoud van wijzigingen worden voorgelegd aan de TSJ

- Onder voorbehoud: afstemming budget en volume
 - **Definitieve vaststelling budget 2015 via meicirculaire 2014**
 - **Toe- of afnames van het volume** in 2015
 - De in dit transitiearrangement gemaakte afspraken zijn bindend, onder voorbehoud van een wijziging van XX% op bovenstaande punten
- Onder voorbehoud: afstemming gemeenteraad.
- Certificering van instellingen die JB en JR uitvoeren

14. Kwaliteitsparagraaf

Indien gewenst kunt u een kwaliteitsparagraaf invoegen waarin u aangeeft volgens welke visie en/of minimale kwaliteitseisen de continuïteit van zorg in 2015 gewaarborgd wordt. Dit is landelijk niet vereist.

Veelgestelde vragen (I)

In deze paragraaf zijn de antwoorden te vinden op de veelgestelde vragen die momenteel spelen bij de betrokken partijen. Gedurende het traject richting 31 oktober zullen de vragen wellicht een andere focus krijgen en zullen meer vragen gesteld worden. Na publicatie van deze handleiding zal via een ondersteuningsprogramma deze lijst met vragen en antwoorden regelmatig ververs worden, waarmee dit dus als levend document gezien moet worden.

Q: Wat moet er naast de minimale eisen van de TSJ opgenomen worden in het arrangement?

A: De minimale eisen zijn verplicht (zie ook de checklist op pagina 44), daarnaast kan eventueel gedacht worden aan afspraken over meerdere jaren, samenwerking met verschillende regio's, contractering en inkoop in combinatie met een veranderend zorgaanbod, communicatie naar cliënten, noodscenario's en inzicht in het effect van frictiekostenbeperkende maatregelen. Voor een overzicht van aanvullende mogelijke afspraken zie pagina 23 van deze handreiking.

Q: Op welke jeugdhulp heeft het transitiearrangement betrekking?

A: Het arrangement heeft betrekking op alle jeugdhulp. Dit betekent van lokaal tot landelijk niveau. Wel worden een aantal specialistische functies belegd in een landelijk transitiearrangement dat als deadline ook 31 oktober 2013 heeft. De desbetreffende functies zijn inmiddels gepubliceerd op de website van de VNG, zie ook pagina 57. Houd hier rekening mee, omdat dit betekent dat voor een aantal functies geen aparte afspraken hoeven te worden gemaakt. De VNG neemt het initiatief voor dit landelijk op te stellen arrangement (zie bijlage I voor meer informatie).

Q: In welke mate moet het arrangement voorzien in bestuurlijke afspraken?

A: Afspraken in het arrangement moeten bestuurlijk vastgesteld zijn, het regionale transitiearrangement vormt echter geen beleidsplan. Het is handig om na te denken over de aanknopingspunten die het regionale transitiearrangement biedt voor het beleidsplan dat gemeenten voor de komende jaren zullen opstellen.

Q: In hoeverre zijn de betrokken partijen verantwoordelijk voor de totstandkoming van de gemaakte afspraken in het transitiearrangement?

A: Het arrangement is geen officieel juridisch document en heeft dus geen juridisch bindende status, maar de afspraken die in het arrangement worden aangegaan zijn niet vrijblijvend. Het continueren van zorg in 2015 is wettelijk vastgelegd en daarmee wel bindend. Er zijn twee situaties waarin afgeweken mag worden van in het arrangement gemaakte afspraken: het wijzigen van de definitieve budgetverdeling voor 2015 (conform de meicirculaire 2013) en toe- of afnamen van het zorgvolume.

Q: Hoe moet de gemeente omgaan met de verdeling van het budget tussen de regionaal en landelijk gemaakte afspraken?

A: Houd in de budgetverdeling rekening met de afspraken die in het landelijk transitiearrangement worden gemaakt. Indien cliënten uit uw regio gebruik maken van aanbod dat onder het landelijke arrangement valt, bent u conform het woonplaatsbeginsel financieel verantwoordelijk (let op; dit betreft de woonplaats van de gezaghouder of voogd, voor woonplaatsbeginsel zie uitleg op pagina 9). Dit betekent dat u een budget moet reserveren voor het financieren van aanbod dat landelijk afgenomen wordt.

Veelgestelde vragen (II)

Q: Hoe ga ik als regio verantwoordelijke om met de samensmelting van bestuurlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten?

A: Dat is aan de regio om in te vullen, afhankelijk van de regionale voorkeur. Een pragmatische keuze is om volgens een mandaatconstructie te werken, waarbij de colleges van B&W de bevoegdheid (maar niet de verantwoordelijkheid) mandateren naar een derde persoon. Dit kan een ander college van B&W zijn maar een ook vertegenwoordiger van de regio. Een mandaatconstructie is aan te raden omdat dit de mogelijkheid biedt om in korte tijd tot afspraken te komen. Het is echter ook mogelijk om door zo snel mogelijk te agenderen en snelle en open communicatie wel ieder afzonder college het transitiearrangement voor te leggen.

Q: Welke cijfers betreft kosten en aantallen van jeugdzorg moeten worden gebruikt, zodat vergelijking over de regio's mogelijk is?

A: Er zijn meerdere bronnen die gebruikt kunnen worden om een beeld op te bouwen van de huidige cijfers en een inschatting te maken van de cijfers in 2014 en 2015. Deze bronnen behandelen we in deze handreiking op pagina 29. Zorgaanbieders zelf zullen ook een groot deel van de informatie beschikbaar hebben vanuit eigen broninformatie en systemen.

Q: Op welke gronden kunnen zorgaanbieders een reële inschatting maken van de frictiekosten als nog niet bekend is in hoeverre gemeenten voor nieuwe cliënten en wachtlijstcliënten met bestaande aanbieders in zee gaan?

A: In deze handreiking is een onderdeel opgenomen over het in kaart brengen van frictiekosten. Zie pagina 33 en verder voor een uitgebreide toelichting op het in kaart brengen van frictiekosten (inclusief manieren dit te beperken).

Q: Valt de rol van vertrouwenspersoon ook onder continuïteit van zorg?

A: Nee, maar dit kan eventueel opgenomen worden in het transitiearrangement in een kwaliteitsparagraaf zoals genoemd op pagina 9.

Q: Kunnen andere aanbieders zich laten certificeren voor taken die nu bij BJZ liggen?

A: Ja, voor jeugdbescherming en jeugdreclassering is dat mogelijk. Dit geldt momenteel nog niet, daar het alleen nieuwe instellingen betreft welke nu vanzelfsprekend nog geen cliënten behandelen. Dit proces zal pas na 31 oktober 2013 gaan lopen en is daarom momenteel geen vereist onderdeel van het transitiearrangement.

Veelgestelde vragen (III)

Q: Welke ondersteuning wordt vanuit het ondersteuningsprogramma aangeboden?

A: zie onderstaand.

Helpdesk

Er is een helpdesk ingericht waar u met uw vragen terecht kunt. De helpdesk is de periode tot aan 31 oktober, vijf dagen per week bereikbaar via 3Djeugd@vng.nl of 070-3738463.

Beschikbaar stellen relevante informatie

In de periode tot 31 oktober a.s. zal het Ondersteuningsprogramma relevante informatie voor het opstellen van de transitiearrangementen beschikbaar stellen, zoals de antwoorden op vele vragen via een FAQ (Frequently Asked Questions) en praktijkvoorbeelden uit de regio's. Deze informatie zal via www.voordejeugd.nl en het forum van de transitie managers worden ontsloten.

Maatwerk ondersteuning per regio

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte worden in de afzonderlijke regio's bezoeken gebracht aan transitie managers, transitieteams en bestuurders.

Learn & share bijeenkomsten

In week 34 t/m 36 organiseren we vier learn & share bijeenkomsten over het opstellen van transitiearrangementen, gericht op het leren van elkaar. De bijeenkomsten zijn open voor alle transitie managers (of vervangers) en worden op verschillende plaatsen in het land georganiseerd.

Voor meer informatie en vragen over de ondersteuning kunt u contact opnemen met Dorrit de Jong en Jasper Sterrenburg via 3Djeugd@vng.nl of 070-3738463.

Bronnenlijst

- **Kamerbrief over Transitieplan Jeugd**; Brief van staatssecretaris Van Rijn (VWS) mede namens staatssecretaris Teeven (VenJ) aan de Tweede Kamer over het Transitieplan Jeugd (met onderstaande bijlagen): <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/05/13/kamerbrief-over-transitieplan-jeugd.html>
 - › Landelijk beleidskader jeugdzorg 2013-2015; 25 april 2013
 - › Financiële vraagstukken “feiten en cijfers” transitie nieuw stelsel jeugd; oktober 2012
 - › Friciekosten transitie jeugdzorg: Een onderzoek naar friciekosten en budgetconsequenties in diverse scenario's; 31 januari 2013
 - › Juridische vraagstukken transitie nieuw jeugdstelsel; 15 juli 2013
 - › Transitieplan Jeugd: Gezamenlijk plan van Rijk, VNG en IPO; 14 mei 2013
 - › Arbeidsmarkteffectrapportage transitie Jeugdzorg; 31 januari 2013
- **Overgangsmaatregel jeugdstelsel**: Onderzoek naar de uitvoerbaarheid van een 'financieel arrangement'; een onderzoek in opdracht van het ministerie van VWS, Directie Jeugd; Significant; 13 juni 2013
- **Uitwerking regionaal transitiearrangement**: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brieven/2013/06/26/brief-aan-transitiecommissie-stelselherziening-jeugd.html>
 - › Opdracht beoordeling regionale transitiearrangementen dd. 26 juni 2013
 - › Toelichting vraag aan de transitiecommissie dd. 26 juni 2013
- **Toelichting initiatief VNG landelijke afspraken over inkoop van specialistische jeugdzorg** (http://www.vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2013/20130626_vnginitiatieflandelijkeafsprakenoverinkoop.pdf)
- **Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd: eerste rapportage** inclusief Kamerbrief over tweede rapportage (http://www.voordejeugd.nl/images/pdf/Rapporten/Eerste_rapport_transitiecommissie-jeugd.pdf)
- **Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd: tweede rapportage** (<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/06/20/tweede-rapportage-transitiecommissie-stelselherziening-jeugd.html>)
- **Spoorboekje transitie jeugdzorg** (<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/decentralisatie-jeugdzorg/bovenlokale-samenwerking>)
- **Regioindeling ten behoeve van transitie jeugdzorg**
http://www.vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2013/20130626_vnginitiatieflandelijkeafsprakenoverinkoop.pdf
- **Toelichting subsidies, (subsidie)overeenkomsten en overheidsopdrachten**
http://www.invoeringwmo.nl/sites/default/files/110442-03_VWS_Toelichting%20subsidie%20of%20overeenkomst_03.pdf
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanbesteden/nieuwe-aanbestedingsregels>
- <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/decentralisatie-jeugdzorg/jeugdzorg>
- <http://www.voordejeugd.nl>

Bijlagen

Bijlage I: Landelijke afspraken

Bijlage II: Inkoop; aanbesteden of subsidiëren?

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan
zorgaanbieder provinciale jeugdzorg

Bijlage IV: voorbeeld aanschrijvingsbrief aan Bureau
Jeugdzorg

Bijlage I:

Landelijke afspraken

De VNG heeft de afgelopen maanden uitgewerkt voor welke specialistische functies binnen het nieuwe jeugdstelsel landelijke afspraken over inkoop nodig zijn. De VNG heeft bij de uitwerking de volgende uitgangspunten als leidraad gebruikt:

1. Bekostiging van specialistische jeugdhulp door het rijk is voor VWS en gemeenten geen optie. Het uitgangspunt is dat alle gemeenten individueel (financieel) verantwoordelijk zijn, de budgetten ontvangen en dat landelijke afspraken over inkoop daar rekening mee dienen te houden.
2. Een landelijke inkoopafpraak dient zo weinig mogelijk afbreuk te doen aan de regie door individuele gemeenten. Die regie is namelijk noodzakelijk voor bestuurlijke betrokkenheid en voorkomt 'afschuifgedrag' van gemeenten naar het landelijk niveau. Het is belangrijk om landelijke afspraken niet als een geheel aparte constructie te zien, maar als het hoogste schaalniveau in de samenwerking tussen gemeenten.
3. Landelijke afspraken over inkoop moeten voor gemeenten en aanbieders zo eenvoudig mogelijk te gebruiken zijn;
4. De constructie die ontworpen wordt, moet ook toepasbaar zijn voor vergelijkbare vraagstukken op andere terreinen, zoals de decentralisatie AWBZ-Wmo en de vrouwenopvang;
5. De beoogde oplossing geldt allereerst voor de eerste jaren na de transitiedatum. In het eerste jaar hebben gemeenten in het kader van overgangsrecht te maken met zorg voor cliënten die doorloopt. Gemeenten dienen dan ook specialistische zorgtrajecten moeten bekostigen voor deze cliënten. Maar het zou onterecht zijn als de situatie in het eerste jaar maatgevend is voor de structurele inrichting van het stelsel. Er moeten mogelijkheden tot ontwikkeling of afbouw geborgd zijn;
6. Veel instellingen hebben een gemengd aanbod (bieden bijvoorbeeld zowel eerstelijns GGZ als derdelijns). Het gaat bij de landelijke afspraken over inkoop niet over afspraken voor instellingen, maar voor bepaalde typen specialistische zorg (functies) die instellingen aanbieden.

In de subcommissie van 12 juni is besloten de landelijke afspraken via landelijke coördinatie vorm te geven. Dit betekent dat namens alle gemeenten een raamovereenkomst wordt gesloten door een landelijk coördinatiebureau. Dit bureau zorgt voor monitoring, beheer en contractmanagement. Inzetten en bekostigen van zorg vindt plaats via individuele gemeenten. Langs deze lijn zal dit de komende maanden worden uitgewerkt. Het resultaat van de afspraken kent de vorm van een 'raamovereenkomst' tussen gemeenten en aanbieders van jeugdzorg gericht op de specifieke functie die het betreft. De raamovereenkomst beschrijft de rechten en plichten tussen de gemeenten en aanbieders. Binnen de kaders van deze raamovereenkomst kunnen individuele regionale samenwerkingsverbanden of individuele gemeenten de zorg 'afroepen' overeenkomstig de in de overeenkomst gestelde voorwaarden.

Voor de functies die onder de landelijke afspraken (zie volgende pagina) genoemd worden neemt de VNG initiatief voor een landelijk transitiearrangement., dat eerder beschikbaar zal komen zodat de afspraken kunnen worden opgenomen in de regionale transitiearrangementen. Alle overige functies krijgen een plek in de regionale transitiearrangementen. Ook voor het landelijke transitiearrangement geldt de deadline van 31 oktober. Voor zover dat nog niet gebeurd is, zal de VNG met de aanbieders van deze landelijke functies in gesprek gaan. Dat gesprek met deze aanbieders gaat alleen over deze functies, en niet over het resterende aanbod dat lokaal of regionaal wordt ingezet. Na 31 oktober zal het transitiearrangement worden geconcretiseerd in inkoopafspraken.

Voor een overzicht van functies die onder de landelijke afspraken komen te vallen, zie

http://www.vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2013/20130626_vnginitiatieflandelijkeafsprakenoverinkoop.pdf

Bijlage II:

Inkoop; aanbesteden of subsidiëren? (I)

Uitgangspunten

- Zowel aanbesteding als een subsidierelatie is mogelijk om de inkoop in de toekomst vorm te geven (let wel; in het arrangement worden geen definitieve prijsafspraken of inkoopafspraken gemaakt). Om meer duidelijkheid te geven over de verschillen tussen en voorwaarden verbonden met beide vormen van inkoop, nemen we hier aanvullende informatie op.
- Belangrijk in de regels omtrent aanbesteden is dat de wettelijke verplichting tot zorgcontinuïteit in 2015 zoals in de jeugdwet weergegeven, een heel belangrijk onderwerp is. Tegelijkertijd hebben we natuurlijk wel te maken met deze aanbestedingsregels. Hanteer daarom een transparant en non-discriminatoir inkoopproces om aanbieders zo veel mogelijk duidelijkheid te verschaffen en zorgcontinuïteit niet tot een discriminerende factor te maken. Houd daarnaast ook rekening met inkoopprocedures die gemeenten mogelijk lokaal hebben vastgesteld
- Gemeenten kunnen de bekostiging van aanbieders op verschillende wijzen vormgeven (subsidie en/of – via aanbesteding- een privaatrechtelijke overeenkomst). Hiervoor heeft het ministerie van VWS een toelichting ‘subsidie, subsidie(overeenkomsten) en overheidsopdrachten’ geschreven. Deze kunt u vinden op www.voordejeugd.nl (zie bronnenlijst voor de volledige link).

Toelichting op regelgeving

- Het is raadzaam om bij de totstandkoming van het regionale transitiearrangement zoveel mogelijk transparant en niet discriminatoir (gelijke behandeling) te werk te gaan aangezien het regionale transitiearrangement als een stap richting subsidiëring dan wel aanbesteding gezien kan worden. Zowel bij subsidiëren als bij aanbesteden gelden de eisen van transparantie en gelijke behandeling. Zo schrijft de Awb voor dat het overheidsorgaan de nodige zorgvuldigheid in acht dient te nemen bij het besluit wie de subsidie verleend krijgt. Deze zorgvuldigheid verplicht de gemeente een transparante en objectieve afweging te maken tussen de belangen van de belanghebbenden. De aanbestedingsbeginselen zijn transparantie, gelijke behandeling en proportionaliteit (de eisen die bij een aanbesteding worden gesteld moeten in verhouding staan tot de opdracht).
- In de wettelijke regimes onder de Wjz, Zvw en AWBZ is de relatie tussen financier en zorgaanbieder uitgebreid beschreven en zijn er verschillende voorschriften zoals bijvoorbeeld de subsidieplicht onder de Wjz. In de onderhavige wet is niet voorgeschreven hoe gemeenten jeugdhulpaanbieders moeten gaan bekostigen. Hierdoor kan voor het deel van jeugdhulp dat nu nog onder de Wjz valt de aard van de relatie veranderen die jeugdhulpaanbieders met hun financiers, de gemeenten, zullen aangaan. De situatie is vergelijkbaar met die onder de Wmo.
- In het nieuwe stelsel maken gemeenten afspraken met instellingen. Indien nieuwe instellingen zich aan de gemeenten aanbieden vergroot dit de keuzemogelijkheden van de gemeente en de cliënten. De instelling kan zich op basis van een bepaald specialisme of kwaliteit onderscheiden. Zo kan een gecertificeerde instelling zichzelf aanbieden als een instelling die gezinsvoogden levert, die tevens kunnen optreden als gezinscoaches.

Bijlage II:

Inkoop; aanbesteden of subsidiëren? (II)

- Daar waar een gemeente ervoor kiest de mogelijkheid te willen hebben om een instelling, al dan niet gefinancierd met subsidie, te dwingen de overeengekomen prestatie te leveren ingeval de instelling dit na zou laten, zal er al snel sprake zijn van een overheidsopdracht en is in principe de Europese aanbestedingsrichtlijn (2004/18/EG) van toepassing. Deze afdwingbaarheid van een prestatie kan bijvoorbeeld van belang zijn als de rechter de uitvoering heeft opgelegd bijvoorbeeld bij een kindbeschermingsmaatregel en jeugdreclassering. In veel gevallen zal er sprake zijn van inkoop met een bijbehorende aanbestedingsplicht. Bij jeugdhulp en de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering zal het in veel gevallen gaan om het aanbesteden van een 2B dienst zoals opgenomen in de Aanbestedingswet, een dergelijke aanbesteding is aan veel minder regels gebonden dan de aanbesteding van een 2A dienst. Concreet betekent dit dat een gemeente zich in dit geval moet houden aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht (zoals gelijke behandeling en transparantie) en dat ze achteraf dient te melden aan wie de opdracht gegund is.
- Nota Bene: de nieuwe aanbestedingsregels, die per 1 april 2013 in zijn gegaan, geven aan dat geen clustering mag plaatsvinden tenzij er een goede onderliggende motivatie bestaat. Houd hier rekening mee in het vragen om geïntegreerd aanbod in de inkoop richting de jaren ná het transitiearrangement – dit omdat de afspraken in het transitiearrangement zelf, alleen over bestaande cliënten en zorgproducten gaan en geen sprake is van een verandering in aanbod

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (I)

Onderwerp : ontwerpjaarplan en -begroting 2014
Bijlage(n) : div. (set)
Inlichtingen : [naam]
Telefoon/e-mail : [telefoonnummer / email]

Nummer : [ref.no]
Datum : [datum]

Geachte [aanhef],

Het dagelijks bestuur van de *Stadsregio Amsterdam*¹ verzoekt u een *subsidieaanvraag*² voor 2014 in te dienen in de vorm van een ontwerpjaarplan, een ontwerpbegroting en een aantal begrotingsformulieren.

Gezien de afspraken met gemeenten over het opdrachtgeverschap ambulante jeugdzorg stand-alone in 2014 en voor de gemeente Amsterdam ook voor ambulante zorg gekoppeld aan verblijf is dit verzoek mede namens die gemeenten aan u gericht. Het betreft de gemeenten met scenario 1,2, 3 en 4B. Uw aanvraag voor gemeenten met scenario 4 dient u rechtstreeks aan die gemeenten te richten.

Het begrotingsjaar 2014 wijkt op een aantal punten af van voorgaande jaren. In deze brief wordt het financieel kader voor 2014 en de wijzigingen daarin ten opzichte van eerdere jaren uiteengezet.

Transitie jeugdzorg

Het *dagelijks bestuur*³ heeft u in de aanschrijvingsbrief voor 2013 geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten per 1 januari 2015. Inmiddels heeft de Raad van State advies uitgebracht over de nieuwe Jeugdwet – die in de plaats moet komen van de nu geldende Wet op de Jeugdzorg. Het wetgevingsproces is er op gericht om de ingangsdatum van de Wet per 1 januari 2015 te realiseren. Duidelijk is dat de transitie Jeugdzorg ingrijpende gevolgen zal hebben voor uw instelling. De invoering van de wet betekent de aangekondigde beëindiging van de huidige subsidierelatie tussen de Stadsregio Amsterdam 1 en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (J&OH). Het dagelijks bestuur heeft uw instelling per brief [datum] geïnformeerd over deze naderende beëindiging van de subsidierelatie *en uw instelling heeft hiertegen bezwaar gemaakt. Deze bezwaarprocedure is nog niet afgerond*⁴.

¹ Dit voorbeeld komt uit van de Stadsregio Amsterdam, hier kunt u ook uw eigen provincie lezen [na afstemming over co-opdrachtgeverschap met provincie](#). Een brief van gelijke strekking is mogelijk voor premie-gefinancierde zorg waarbij de zorgverzekeraar partner is. Voor BJZ's is ook een ander format beschikbaar als voorbeeld.

² Hier gekozen voor subsidievorm, kan uiteraard anders zijn.

³ Verwijzing opnemen naar landelijke ontwikkeling of eerder contact, afhankelijk van situatie.

⁴ Opnemen afhankelijk van situatie.

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (II)

De voorwaarden waaronder de Transitie plaatsvindt staan beschreven in het Transitieplan voor het nieuwe jeugdstelsel. Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben dit Transitieplan Jeugd, een uitwerking van de Transitieagenda uit 2012, vastgesteld. Het plan, dat op 13 mei 2013 naar de Tweede Kamer is gestuurd, wil een verantwoorde overgang naar het nieuwe jeugdstelsel bewerkstelligen en beschrijft de activiteiten, mijlpalen en verantwoordelijkheidsverdeling voor wetgeving, overgangsmaatregelen, beleidsinformatie, kwaliteit en toezicht. Verder geeft het plan aan hoe de ministers en de VNG de transformatie van de zorg zullen ondersteunen en faciliteren. In dit kader moeten gemeenten vóór 31 oktober 2013 in regionaal samenwerkingsverband transitiearrangementen maken, in overleg met de provincies, verzekeraars en relevante aanbieders. Deze arrangementen moeten ertoe leiden dat de continuïteit van zorg en de zorginfrastructuur is gegarandeerd en dat frictiekosten zo gering mogelijk zijn. De onafhankelijke Transitiecommissie Stelselherziening Jeugdzorg rapporteert of de gemaakte afspraken voldoen. Wanneer de commissie vaststelt dat de continuïteit van zorg niet voldoende is geborgd, zal het Rijk aan de betreffende regio een aanwijzing geven om hiervoor alsnog zorg te dragen en overmatige frictiekosten te voorkomen.

Implicaties Transitieplan voor subsidieaanvraag 2014

Binnen de *Stadsregio Amsterdam*¹ is in kaart gebracht⁵ wat de gevolgen zijn voor de bedrijfsvoering indien instellingen als gevolg van de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten te maken krijgen met omzetsdaling. Vervolgens is onderzocht en in beeld gebracht met welke omzetsdaling instellingen rekening moeten gaan houden als gevolg van de nu bekende beleidsvoornemens van de regiogemeenten ten aanzien van de te verwachte inkoop bij de instellingen in 2015.

Het dagelijks bestuur gaat er van uit dat er geen extra middelen beschikbaar zijn voor frictiekosten en dat de mogelijke veranderingen als gevolg van de transitie zelfstandig door uw instelling opgevangen dienen te worden vanuit uw reserves en voorzieningen. Gemeenten in de *Stadsregio Amsterdam*¹ hebben echter aangegeven in overleg te willen gaan met instellingen om waar mogelijk en met behoud van voldoende beleidsvrije ruimte de inzet van de doeluitkering jeugdzorg voor frictie te beperken. Het dagelijks bestuur heeft er vertrouwen in dat u samen met gemeenten tot verstandige afspraken zult komen en nodigt u uit om suggesties aan te dragen ten aanzien van bijvoorbeeld een meer gefaseerde invoer van de veranderingen zowel naar voren (2014) als aan de achterkant (2016- 2017), personele (mens volgt werk) constructies, mogelijkheden van poolvorming voor boventallige medewerkers, overname van overhead en infrastructuur door nieuwe aanbieders of uitvoerders. Het dagelijks bestuur stelt de eigen opgebouwde expertise beschikbaar ten behoeve van deze uitwerking.

Dit sluit aan bij het landelijke traject om te komen tot het realiseren van regionale transitiearrangementen met gemeenten. Het dagelijks bestuur gaat er van uit dat de uitkomst van de gesprekken zodanig zal zijn dat reservering voor frictiekosten niet ten laste van de prestatiebegroting 2014 zal hoeven te gaan.

Het dagelijks bestuur zal u na besluitvorming daartoe op 4 juli 2013⁶ de tussenrapportage over scenario's en frictie toesturen. De uitkomsten van deze rapportage kunt u benutten ter voorbereiding op de gesprekken met de gemeenten.

Het dagelijks bestuur vraagt uw instelling om in uw aanvraag het jaar 2014 als een regulier jaar te beschouwen waarin continuïteit van zorg voorop staat. Het dagelijks bestuur realiseert zich dat de uitkomst van bovengenoemd proces tot aanpassingen van uw begroting kan leiden. Daarover zal tijdens het jaargesprek

⁵ De SRA stuurde deze brief na afronding van de analyses rondom frictie. Qua timing zou de brief na dit inzicht het beste passen. Eventueel ook te doen zonder analyse frictie, waarbij de regio's jeugd en gemeenten wel inzicht geven in toekomstig beleid.

⁶ Nader aan te passen. Voor de SRA werd de brief op 1 juli 2013 verstuurd en de tussenrapportage op 4 juli 2013

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (III)

met uw instelling in november met u gesproken worden. Dit geldt ook indien het Rijk, provincies en gemeenten tot nadere/andere afspraken over dit onderwerp en/of het wetgevingstraject zullen komen.

Inkoopadvies Bureau Jeugdzorg

BJAA heeft aangegeven dat het Inkoopadvies 2013 onverkort van kracht is⁷. Zij vraagt daarbij extra aandacht voor de groep 'strugglers'. Dit zijn gezinnen die niet zonder dwang of drang in jeugdzorg geraken.

BJAA geeft ook aan te verwachten dat de dalende trend in het aantal uithuisplaatsingen, die in 2012 zichtbaar werd dankzij het grote volume Eigen Kracht-conferenties (EKC's) en de invoering van de nieuwe methodiek van BJAA, het Generiek Gezinsgerichte Werken, zich in 2013 versterkt zal voortzetten. Het laatste te meer omdat op dit moment alle teams van BJAA vanuit dit nieuwe concept werken. Dit betekent dat het dagelijks bestuur u nadrukkelijk wil wijzen op uw verantwoordelijkheid om tijdig in overleg te treden over bijstelling van de prestatieafspraken indien de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

BJAA geeft aan dat de plannen uit de EKC's vaak elementen bevatten die niet in de reguliere productie te vatten zijn. Het dagelijks bestuur zal in het stuu-budget een post Incidenteel Handgeld opnemen om hierin te kunnen voorzien. Het dagelijks bestuur zal samen met gemeenten op geleide van de casuïstiek beslissen ten aanzien van de inzet van dit budget.

Financieel kader

Als uitgangspunt voor het financieel kader voor 2014 gelden de volgende *documenten*⁸ die als bijlagen bij deze brief zijn gevoegd:

- Brief namens de portefeuillehouder Jeugdzorg van de Stadsregio Amsterdam aan het Jeugdzorgoverleg Stadsregio Amsterdam d.d. 16 mei 2012 waarin de uitgangspunten voor de begroting 2013 worden benoemd. In 2014 wordt in grote lijnen het beleid van 2013 voortgezet zodat het kader van die brief ook voor 2014 van toepassing is;
- Brief namens de portefeuillehouder Jeugdzorg van de Stadsregio Amsterdam aan uw instelling d.d. 21 december 2012 waarin het besluit van het dagelijks bestuur wordt toegelicht om de korting van 2,65% op het VWS-deel van de rijksbegroting in 2013 deels en in 2014 volledig aan de instellingen door te berekenen;
- Het besluit van 13 juni 2013 waarmee het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam instemt met het concept ontwerp RUP 2014 en daarmee met een voortzetting en uitbreiding van het decentraal opdrachtgeverschap ambulante jeugdzorg 2014 door gemeenten, uitgebreid met de mogelijkheid van het decentraal opdrachtgeverschap ambulante jeugdzorg gecombineerd met verblijf.

Samengevat wordt de doeluitkering jeugdzorg in 2014 voor het onderdeel zorgaanbod als volgt ingezet:

[Op de volgende pagina staat een lege tabel als voorbeeld]

⁷ Afhankelijk per provincie, waarschijnlijk grotendeels in dit verlengde.

⁸ Aan te passen afhankelijk van specifieke situatie in provincie en regio's

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (IV)

Budget zorgaanbod 2014	Van gemeenten naar zorginstellingen en derden (vrije ruimte)	Van Stadsregio Amsterdam naar zorginstellingen en derden (vrije ruimte)	Totaal ambulante stand alone	Totaal budget zorgaanbod
Beschikbaar voor zorgaanbod excl. Ambulant				
Ambulant in combinatie met verblijf				
Ambulant stand alone verplichte afname				
Ambulant stand alone vrije ruimte				
Totaal ambulante stand alone			<i>subtotaal</i>	
Zorgaanbod overige (oa: voorheen LWI)				
Stelposten				
Stuurbudget				
Zorgaanbod conform rompbegroting				totaal

Opdrachtgeverschap ambulante stand-alone door gemeenten

In het kader van de voorbereiding op de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten per 2015, hebben gemeenten binnen de stadsregio Amsterdam vanaf 2013 uitvoering gegeven aan het opdrachtgeverschap van ambulante jeugdzorg 'stand-alone', dat wil zeggen, ambulante jeugdzorg voor zover niet gekoppeld aan een verblijfsprogramma. Gemeenten hebben opnieuw in 2013 hun voorkeur uit kunnen spreken voor één van de onderstaande scenario's voor het opdrachtgeverschap in 2014.

- Scenario 1: geen overdracht opdrachtgeverschap. De huidige situatie blijft gehandhaafd. Gemeenten kunnen wel meedoen aan de gesprekken met de instellingen J&OH.
- Scenario 2: inhoudelijk opdrachtgeverschap. Gemeenten bepalen inhoudelijk de invulling van de ambulante hulp. Gemeenten hebben geen zeggenschap over het volume. De Stadsregio Amsterdam is/blijft verantwoordelijk voor de subsidieverlening en de verdeling van de subsidies.
- Scenario 3: budgettair met gesloten beurs. Gemeenten bepalen de subsidie afspraken (inhoudelijk en financieel) met de instellingen J&OH. De Stadsregio Amsterdam beschikt conform deze afspraken. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de voortgangsgesprekken en de controle op de eindverantwoording. Er worden afspraken gemaakt over de 'vrij besteedbare ruimte' van max. 20% (voor eventuele nieuwe lokale aanbieders).
- Scenario 4: budgettair opdrachtgeverschap. Gemeenten worden volledig verantwoordelijk (inhoudelijk én financieel) voor de subsidieverlening aan de J&OH instellingen (ook hier worden afspraken gemaakt over de 'vrij besteedbare ruimte' van max. 20%). Scenario 4: 100% overdracht van de middelen, inclusief vrij besteedbare ruimte. Scenario 4B: uitsluitend de overdracht van de vrij besteedbare middelen.

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (V)

Scenariokeuzes gemeenten

Gemeenten hebben als volgt aangegeven voor welke scenario's zij in 2014 willen kiezen.

[hier is een lege tabel als voorbeeld opgenomen]

Gemeente	Scenario
Aalsmeer	
Amstelveen	
Amsterdam	
Beemster	
Diemen	
Edam-Volendam	
Haarlemmermeer	
Landsmeer	
Oostzaan	
Ouder Amstel	
Purmerend	
Uithoorn	
Waterland	
Wormerland	
Zaanstad	
Zeevang	

Het aandeel van de doeluitkering jeugdzorg dat in 2014 betrokken is bij het opdrachtgeverschap ambulante (stand-alone) jeugdzorg omvat [bedrag].

Het aandeel van de doeluitkering jeugdzorg dat in 2014 betrokken is bij het opdrachtgeverschap ambulante zorg gekoppeld aan verblijf omvat [bedrag].

Budget ambulant stand-alone en ambulant met verblijf

Van het totaal van [bedrag] budget ambulant stand-alone dat uit het structurele budget wordt genomen, wordt voor een bedrag van minimaal [bedrag] ingekocht aan programma's ambulant stand-alone bij de huidige instellingen J&OH. Een bedrag van [bedrag] wordt door gemeenten en de Stadsregio Amsterdam ingezet voor ambulant stand-alone bij door gemeenten zelf te bepalen instellingen. Uit de in het concept ontwerp-RUP 2014 opgenomen Gemeentelijke Uitvoeringsplannen blijkt dat gemeenten die hebben gekozen voor budgettair opdrachtgeverschap voor een deel kiezen om ook in 2014 de middelen bij de huidige instellingen voor J&OH in te zetten. Daarnaast houden gemeenten de mogelijkheid open om ook bij "nieuwe" zorgaanbieders zorg in te kopen.

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (VI)

Experimenten

Gemeenten zijn aan het experimenteren met het onderbrengen van ambulante jeugdzorg in teams waarin multidisciplinair wordt samengewerkt met 1^e en 2^e lijnszorg en met aanpalende beleidsterreinen, werk, schulden, huisvesting etc.. Deze experimenten zijn erop gericht de zorg voor kinderen en hun gezinssystemen op een vernieuwende wijze vorm te geven. Men verwacht tijdig hulp te bieden waardoor er eerder resultaat is, dan wel erger wordt voorkomen. Om de gemeenten en instellingen te faciliteren biedt de Stadsregio Amsterdam de mogelijkheid om de inzet van jeugdzorg in deze experimenten in de vorm van capaciteit mogelijk te maken. Dit kan door ingezette uren of capaciteit (fte) en tarief per uur of fte als onderdeel in de aanvraag op te nemen.

Op basis van de scenariokeuze van een gemeente is een budgettaire verdeling gemaakt over de gemeenten betreffende het ambulant stand-alone budget. Waar van toepassing is ook het budget ambulant gekoppeld aan verblijf zichtbaar gemaakt [benoemen waar]. Gemeenten zijn vrij om van het budget ambulant stand-alone [percentage, 20% bij SRA] bij nieuwe aanbieders in te zetten. Voor het overige deel maken zij naar gelang de scenariokeuze afspraken met de huidige instellingen voor Jeugd- en Opvoedhulp. De regiogemeenten hebben besloten om in afwachting van de landelijk vastgestelde verdeelsystematiek uit te gaan van *het feitelijk gebruik jeugdzorg in 2012*⁹. Deze verdeling is na raadpleging bij gemeenten en instellingen door het Dagelijks Bestuur op 13 juni 2013¹⁰ vastgesteld.

Tabel verdeling budgetten over gemeenten 2014. [hier is een lege tabel als voorbeeld opgenomen]

Budget verdeling over gemeenten 2014	Scenario (zie vorige tabel)	Stadsregio regulier budget	Stadsregio ambulant stand alone (solo) verplichte afname en scenario 1 en 2	Via gemeente verplichte afname ambulant stand alone	Vrije ruimte via gemeenten scenario 4 en 4b	Vrije ruimte via SRA scenario 3
Stadsregio Amsterdam	nvt					
Gemeente 1						
Gemeente 2						
Etc.						

Uw aanvraag

U wordt verzocht in uw aanvraag aantallen te beëindigen zorgactiviteiten, totale uitgaven en tarief voor de in de tabel genoemde gemeenten en onderdelen op te nemen, danwel uw aanvraag toe te spitsen op capaciteit door ingezette uren of capaciteit (fte) en tarief per uur of fte als onderdeel in de aanvraag op te nemen. Voor uw instelling is een bedrag van [bedrag] beschikbaar via de Stadsregio Amsterdam en de gemeenten met scenario 4. De verdeling tussen reguliere zorg, stand-alone ambulante zorg en ambulante zorg gekoppeld aan verblijf alsmede de bedragen per gemeente zijn in de volgende tabel weergegeven.

⁹ Dit is mede afhankelijk van gekozen bronnen. Zie ook de passages in de handreiking waarin aanbevelingen staan voor het vormen van een goed basisuitgangspunt.

¹⁰ Nader aan te passen.

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (VII)

Tabel verdeling *instellingsspecifiek* ¹¹.

[hier is een lege tabel als voorbeeld opgenomen]

Instellingsnaam	Scenario	bedrag	Separate productieafspraken in aanvraag SRA
regulier	nvt	subtotaal	ja/nee
Scenario 1 en 2		subtotaal	
Gemeente 1			ja/nee
Gemeente 2			ja/nee
Scenario 3		subtotaal	
Gemeente 3			ja/nee
Gemeente 4			ja/nee
Totaal geldstroom via SRA			
Verplichte winkelnering via gemeente			
Scenario 4		subtotaal	
Gemeente 5			ja/nee
Gemeente 6			ja/nee
Totaal beschikbaar			

Voor het deel van de zorg waarvoor gemeenten het opdrachtgeverschap op zich nemen, deze zorg in 2013 is gestart en in 2014 nog doorloopt, vallen de kosten voor deze zorg binnen het opdrachtgeverschap van de betreffende gemeente. U wordt verzocht aan gemeenten tijdig kenbaar te maken welke omvang van zorg het hier betreft. Gemeenten worden verzocht hierover met de instellingen voor J&OH afspraken te maken.

De gemeenten die gekozen hebben voor scenario 4 zijn gemandateerd door de Stadsregio Amsterdam u subsidie te verlenen tot een bedrag van 80% van het budget ambulant stand-alone. Dit betreft de zogenaamde *verplichte winkelnering*¹². U dient de subsidie zonder tussenkomst van de Stadsregio Amsterdam bij de betreffende gemeente aan te vragen en te verantwoorden.

¹² Afhankelijk van afspraken in co-opdrachtgeverschap

¹¹ Per instelling in te voegen

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (VIII)

Stuurbudget

Het dagelijks bestuur heeft in 2014 stuurbudget beschikbaar gesteld ten behoeve van prioriteiten uit de actualisatie van het inkoopadvies 2013 van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam [bijlage toe te voegen, niet in dit voorbeeld], buitenregionale plaatsingen en nieuw zorgaanbod.

Het Stuurbudget bedraagt [bedrag]. Een belangrijk deel van dit budget, [bedrag] wordt bestemd voor de continuering van de pleegzorg, Eigen Kracht-conferenties (EKC's), XXL groep en uitgaven voor buitenregionale zorg zoals die in 2013 uit het stuurbudget zijn gefinancierd. Er resteert een bedrag van [bedrag] dat zal worden aangewend voor de **overige prioriteiten van het dagelijks bestuur waaronder het Jonge Kind en Multifocale zorg. Verder zal er ingezet worden voor regievoering op lokaal niveau en voor** overige interventies vanuit EKC's.

Het dagelijks bestuur verzoekt u, voor zover van toepassing voor uw instelling, om in uw offerte zorgactiviteiten op te nemen ten behoeve van de in het inkoopadvies genoemde prioriteiten en hierbij speciale aandacht te besteden aan de jongeren en gezinnen die deze zorg het meest nodig hebben (de groep 'strugglers').

Trajecten Multifocale zorg

Indien u multifocale zorgtrajecten in uw subsidieaanvraag opneemt, dient u er rekening mee te houden dat deze aanvragen herkenbaar te onderscheiden zijn van het overige aanbod. Het dagelijks bestuur verzoekt u de multifocale trajecten die in samenspraak met de (j)ggz aanbieder en/of de (j)lvb aanbieder tot stand zijn gekomen, in zijn totaliteit voor de stadsregio Amsterdam inzichtelijk te maken. Het dagelijks bestuur vraagt u aan te geven wat het doel van het traject is, de doelgroep en de duur ervan. Ook vraagt het dagelijks bestuur u inzichtelijk te maken hoe het traject gefinancierd zal worden en bij wie aanvragen van welke omvang daarvoor zijn ingediend. De beoordeling van deze multifocale aanvragen zal door de zorgverzekeraar en de Stadsregio Amsterdam gezamenlijk gebeuren. Daar waar dit opportuun is verzoekt het dagelijks bestuur u bij het opstellen van de aanvraag voor multifocale zorg ook de gemeenten te betrekken. Daar waar sprake is van cofinanciering door gemeenten worden ook zij als financier betrokken bij de beoordeling van de subsidieaanvraag.

Indien u voor de multifocale zorg een beroep doet op het stuurbudget, zal de Stadsregio Amsterdam bij de beoordeling van uw aanvragen mee laten wegen in welke mate u de genoemde prioriteiten realiseert binnen de reguliere productie.

Overig

U wordt verzocht rekening te houden met het streven van de Stadsregio Amsterdam om de capaciteit en hulpduur van de programma's met verblijf in samenhang met elkaar terug te dringen en hierop in uw aanvraag en uw planvorming expliciet in te gaan.

Overige informatie inzake stadsregionale beleidsaccenten en wettelijke vereisten vindt u in [bijlage toe te voegen, niet in dit voorbeeld]. Nieuw in de bijlagen is het verzoek de prestatieformulieren te voorzien van een toelichting. Daarnaast zijn de begrotingsformulieren uitgebreid met formulieren voor de ambulante jeugdzorg aan gemeenten met scenario 1 en 2 en een formulier voor gemeenten met scenario 3. Tevens is een begrotingsformulier toegevoegd voor de prestaties ambulant met verblijf.

Afsluiting

Het dagelijks bestuur zal u zeer binnenkort informeren over het volume frictiekosten in de beleidsrijke doorrekening. Het dagelijks bestuur verzoekt u verder de frictiekosten te beperken door in overleg te treden met gemeenten. Tijdens het najaarsoverleg met uw instelling wordt uw aanvraag inhoudelijk besproken. Dit kan eventueel leiden tot het verzoek om een voorziening voor overgangskosten in uw aanvraag op te nemen.

Bijlage III: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan zorgaanbieder provinciale jeugdzorg (IX)

Inhoudelijk kader

Het wettelijk kader voor uw jaarplan en uw begroting wordt gevormd door:

- de Wet op de Jeugdzorg en de bijbehorende AMvB's en ministeriële regelingen;
- *de Tijdelijke Subsidieverordening Zorgaanbieders Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam 2005 (gewijzigd met als ingangsdatum 1 januari 2012)*¹³;

Het dagelijks bestuur zal uw jaarplan 2014 en bijbehorende begroting toetsen:

- aan het ontwerp Regionaal Beleidskader Jeugdzorg 2013-2014 van de Stadsregio Amsterdam en de bijbehorende ontwerp Regionaal Uitvoeringsprogramma 2014¹³;
- op consistentie met uw eigen beleidsplannen en begrotingen in de afgelopen jaren, in de context van de stadsregionale beleidsdocumenten en de daaromtrent gemaakte afspraken¹³;

Wat betreft de inhoudelijke inrichting van uw jaarplan 2014 verzoekt het dagelijks bestuur u zoveel mogelijk aan te sluiten bij het stramien van het Landelijke Jeugdzorg Jaardocument.

Proces en planning

Het dagelijks bestuur verzoekt u de subsidie aanvraag, het ontwerpjaarplan en de ontwerpbegroting in 2-voud per post uiterlijk 1 oktober 2013 in te dienen bij:

[adres]. Tevens wordt u verzocht uw stukken digitaal in te sturen naar het volgende adres: [Emailadres]

Het ontwerpjaarplan en de ontwerpbegroting 2014 zullen ambtelijk met u worden besproken in de periode eind oktober - half december aanstaande. Dit kan leiden tot het verzoek het jaarplan en/of de begroting aan te passen.

Namens [naam], portefeuillehouder Jeugdzorg van het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam, [naam]

Indiening Bezwaarschrift

De belanghebbende bij dit besluit kan op grond van artikel 7:1 van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB), binnen zes weken na verzending tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam (Postbus 626, 1000 AP Amsterdam).

De indiening van een bezwaarschrift schorst de werking van deze beslissing niet. Voorlopige voorziening kan met een afzonderlijk verzoekschrift worden gevraagd aan de President van de sector bestuursrecht van de rechtbank te Amsterdam (Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam), wanneer een bezwaarschrift is ingediend.

¹³ Afhankelijk van lokale situatie

Bijlage IV: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan Bureau Jeugdzorg (I)

[adres]

Onderwerp : ontwerpjaarplan en -begroting 2014

Bijlage(n) : div. (set)

Inlichtingen : [naam]

Telefoon/e-mail : [telefoonnummer / email]

Nummer : [ref.no]

Datum : [datum]

Geachte [aanhef],

Met het oog op de planvorming 2014 verzoekt het dagelijks bestuur van de *Stadsregio Amsterdam*¹ u uw subsidieaanvraag voor 2014 in te dienen door middel van een ontwerpjaarplan 2014, een ontwerpbegroting 2014 en, indien van toepassing, een aantal begrotingsformulieren.

Het begrotingsjaar 2014 wijkt op een aantal punten af van eerdere jaren. In deze brief wordt het (financieel) kader voor 2014 en de wijzigingen daarin ten opzichte van eerdere jaren uiteengezet.

Transitie jeugdzorg

Het dagelijks bestuur heeft u in de aanschrijvingsbrief voor 2013 geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten per 1 januari 2015. Inmiddels heeft de Raad van State advies uitgebracht over de nieuwe Jeugdwet – die in de plaats moet komen van de nu geldende Wet op de Jeugdzorg. Het wetgevingsproces is er op gericht om de ingangsdatum van de Wet per 1 januari 2015 te realiseren. Duidelijk is dat de transitie Jeugdzorg ingrijpende gevolgen zal hebben voor uw instelling. De invoering van de wet betekent de beëindiging van de huidige subsidierelatie tussen de Stadsregio Amsterdam en Bureau Jeugdzorg. Het dagelijks bestuur heeft uw instelling per brief [datum] geïnformeerd over deze naderende beëindiging van de subsidierelatie en uw instelling heeft hiertegen bezwaar gemaakt. Deze bezwaarprocedure is nog niet afgerond.

De verantwoordelijkheid voor de taken van het Bureau Jeugdzorg ligt vanaf 2015 bij de gemeenten. De voorwaarden waaronder de overdracht plaats vindt, staan beschreven in het Transitieplan voor het nieuwe jeugdstelsel.

¹ Dit voorbeeld komt uit van de Stadsregio Amsterdam, hier kunt u ook uw eigen provincie lezen na afstemming over co-opdrachtgeverschap met provincie.

² Opnemen afhankelijk van situatie.

Bijlage IV: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan Bureau Jeugdzorg (II)

Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben dit Transitieplan Jeugd, een uitwerking van de Transitieagenda uit 2012, vastgesteld. Het plan, dat op 13 mei 2013 naar de Tweede Kamer is gestuurd, wil een verantwoorde overgang naar het nieuwe jeugdstelsel bewerkstelligen en beschrijft de activiteiten, mijlpalen en verantwoordelijkheidsverdeling voor wetgeving, overgangsmaatregelen, beleidsinformatie, kwaliteit en toezicht. Verder geeft het plan aan hoe de ministers en de VNG de transformatie van de zorg zullen ondersteunen en faciliteren. In dit kader moeten gemeenten vóór 31 oktober 2013 in regionaal samenwerkingsverband transitie-arrangementen maken, in overleg met de provincies, verzekeraars relevante aanbieders. Deze arrangementen moeten ertoe leiden dat de continuïteit van zorg en de zorginfrastructuur is gegarandeerd en dat frictiekosten zo gering mogelijk zijn. De onafhankelijke Transitiecommissie Stelselherziening Jeugdzorg rapporteert of de gemaakte afspraken voldoen. Wanneer de commissie vaststelt dat de continuïteit van zorg niet voldoende is geborgd, zal het Rijk aan de betreffende regio een aanwijzing geven om hiervoor alsnog zorg te dragen en overmatige frictiekosten te voorkomen.

Implicaties Transitieplan voor subsidieaanvraag 2014.

Binnen de stadsregio Amsterdam is in kaart gebracht wat de gevolgen zijn voor de bedrijfsvoering indien instellingen als gevolg van de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten te maken krijgen met omzetzaling. Vervolgens is onderzocht en in beeld gebracht met welke omzetzaling instellingen rekening moeten gaan houden als gevolg van de nu bekende beleidsvoornemens van de regiogemeenten ten aanzien van de te verwachte inkoop bij de instellingen in 2015.

Het dagelijks bestuur gaat er van uit dat er geen extra middelen beschikbaar zijn voor frictiekosten en dat de mogelijke veranderingen als gevolg van de transitie zelfstandig door uw instelling opgevangen dienen te worden vanuit uw reserves en voorzieningen. Gemeenten in de stadsregio Amsterdam hebben echter aangegeven in overleg te willen gaan met instellingen om waar mogelijk en met behoud van voldoende beleidsvrije ruimte de inzet van de doeluitkering jeugdzorg voor frictie te beperken. Het dagelijks bestuur heeft er vertrouwen in dat u samen met gemeenten tot verstandige afspraken zult komen en nodigt u uit om suggesties aan te dragen ten aanzien van bijvoorbeeld een meer gefaseerde invoer van de veranderingen zowel naar voren (2014) als aan de achterkant (2016- 2017), personele (mens volgt werk) constructies, mogelijkheden van poolvorming voor boventallige medewerkers, overname van overhead en infrastructuur door nieuwe aanbieders of uitvoerders. Het dagelijks bestuur stelt de eigen opgebouwde expertise beschikbaar ten behoeve van deze uitwerking.

Dit sluit aan bij het landelijke traject om te komen tot het realiseren van regionale transitie-arrangementen met gemeenten. Het dagelijks bestuur gaat er van uit dat de uitkomst van de gesprekken zodanig zal zijn dat reservering voor frictiekosten niet ten laste van de prestatiebegroting 2014 zal hoeven te gaan. Het dagelijks bestuur zal u na besluitvorming daartoe op 4 juli 2013² de tussenrapportage over scenario's en frictie toesturen. De uitkomsten van deze rapportage kunt u benutten ter voorbereiding op de gesprekken met de gemeenten.

Voor wat betreft de uitvoering van jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstaken zal het Rijk eisen formuleren ten aanzien van de kwaliteit van instellingen die justitiële maatregelen kunnen uitvoeren. Over de voortzetting van de justitie taken door BJAA na 2014 dan wel overdracht aan andere aanbieders zijn in afwachting van de vaststelling van deze certificatie-eisen nog geen uitspraken te doen.

Het dagelijks bestuur realiseert zich dat de uitkomst van bovengenoemd proces tot aanpassingen van uw begroting kan leiden. Daarover zal tijdens het jaargesprek met uw instelling in november gesproken worden. Dit geldt ook indien rijk, provincies en gemeenten tot nadere/andere afspraken over dit onderwerp en/of het wetgevingstraject zullen komen.

² *Nader aan te passen.*

Bijlage IV: voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan Bureau Jeugdzorg (III)

Het dagelijks bestuur vraagt uw instelling om in uw aanvraag 2014 uit te gaan van de eerder gemaakte afspraken over de begroting 2013 en 2014. Het dagelijks bestuur vraagt uw instelling om in uw aanvraag het jaar 2014 als een regulier jaar te beschouwen waarin continuïteit van zorg voorop staat.

Financieel kader

Voor het financieel kader wordt u verwezen naar het concept RUP 2014. De Stadsregio Amsterdam heeft ook in 2014 een sturbudget beschikbaar waarop u ten behoeve van de prioriteiten van het dagelijks bestuur een aanvraag kunt doen.

Voor uw instelling is een bedrag van maximaal [bedrag] beschikbaar. De verdeling over jeugdhulpverlening en justitietaken is in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij zij opgemerkt dat de bijdrage voor justitietaken een overschatting is waardoor de vaststelling lager kan zijn.

Subsidie 2014

Jeugdhulpverlening		[bedrag]
Justitietaken		[bedrag]
Kasschuif justitie		[bedrag]
Stelposten VWS en V&J		
<i>Gedragwetenschapper (JHV)</i>	[bedrag]	
<i>Plaatsingcoördinatie gesloten Jeugdzorg</i>	[bedrag]	
<i>Toeleiding gesloten jeugdzorg</i>	[bedrag]	
<i>Verbetering registratie</i>	[bedrag]	
Telling stelposten VWS en V&J		[bedrag]
Totaal		[bedrag]

Het bedrag genoemd bij justitietaken is het bedrag conform de beschikking van 2013. De beschikking 2013 gaat uit van de aantallen van 2012 * de tarieven van 2013.

De feitelijke vaststelling 2014 voor justitietaken wordt gebaseerd op de aantallen t -1 (2013). Deze aantallen zullen naar verwachting lager zijn dan de aantallen waarvan in deze brief wordt uitgegaan. Daarnaast is een voorgenomen korting op het budget JB/JR 2014 door het ministerie van V&J niet verwerkt. Bij uw planvorming dient u rekening te houden met de nieuwe onderhandelingsronde tussen provincies en rijk over de tarieven 2014. Deze gesprekken nemen in september 2013 aanvang. Het dagelijks bestuur zal in de beschikking en vaststelling de nieuwe nog af te spreken tarieven hanteren.

Hardheidsclausule

Het ministerie van V&J heeft bij de vaststelling van de doeluitkering 2013 laten weten (20-12-2012 J 3148381 VWS en 322336 VeJ) dat er geen middelen zijn op de begroting 2013 van het ministerie van V&J voor 2013 om een beroep te doen op de hardheidsclausule 2013. Deze mogelijkheid vervalt dus voor 2013.

Bijlage IV:

voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan Bureau Jeugdzorg (IV)

Aanvraag raming maximaal reële groei justitie taken 2014

Het Ministerie van Justitie heeft bepaald dat de in het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) Jeugdzorg vermelde aantallen van cq. het subsidiebudget voor justitie taken het maximale budget (i.c. aantallen) is dat voor het betreffende jaar beschikbaar wordt gesteld.

Voor het RUP 2014 betekent dit het opnemen van uw opgave raming van de zogenoemde maximaal reële groei van de justitie taken voor 2014. Deze opgave is een doorrekening vanaf het 12-maandsgemiddelde 2012. Hiervoor kan het justitieformulier worden gebruikt plus een eigen excel bestand voor de doorrekening (pxq) met de laatst bekende normprijzen van Justitie (zie de Stadsregio beschikking in 2013).

Indieningstermijn:

Indiening bij de Stadsregio: **vóór 1 september 2013.**

Stuurbudget

Het dagelijks bestuur heeft in 2014 stuurbudget beschikbaar ten behoeve van prioriteiten uit de actualisatie van het inkoopadvies 2013 van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (bijlage), buitenregionale plaatsingen en nieuw zorgaanbod.

Het Stuurbudget bedraagt [bedrag]. Een belangrijk deel van dit budget, [bedrag] wordt bestemd voor de continuering van de pleegzorg, Eigen Kracht Conferenties (EKC), XL groepen en uitgaven voor buitenregionale zorg zoals die in 2013 uit het stuurbudget is gefinancierd. Er resteert een bedrag van [bedrag] dat zal worden aangewend voor de overige prioriteiten van het dagelijks bestuur waaronder het Jonge Kind en Multi-focale zorg. Verder zal er ingezet worden voor regievoering op lokaal niveau en voor overige interventies vanuit EKC. Nieuw en naar aanleiding van uw geactualiseerde Inkoopadvies zal het dagelijks bestuur een post Incidenteel Handgeld opnemen om de uitvoering van plannen vanuit het netwerk te kunnen ondersteuning voor zover deze plannen elementen bevatten die niet in de reguliere programma's passen. Het dagelijks bestuur zal samen met gemeenten op geleide van de casuïstiek beslissen ten aanzien van de inzet van dit budget.

U wordt verzocht een **aparte** aanvraag voor EKC op te nemen in uw subsidieaanvraag.

Verder wordt u verzocht de EKC aanvraag ook –separaat- in te dienen bij de gemeente Amsterdam en een afschrift van deze subsidieaanvraag te overleggen aan het dagelijks bestuur.

Indieningstermijn:

Indiening bij de Stadsregio vóór 1 oktober 2013.

Inhoudelijk kader

Het wettelijk kader voor uw jaarplan en uw begroting wordt gevormd door:

- de Wet op de Jeugdzorg en de bijbehorende AMvB's en ministeriële regelingen;
- de Subsidieverordening Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam 2005.
- de Tijdelijke Subsidieverordening Zorgaanbieders Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam 2005 (gewijzigd met als ingangsdatum 1 januari 2012);

Het Dagelijks Bestuur zal uw jaarplan 2014 en bijbehorende begroting toetsen:

Bijlage IV:

voorbeeld aanschrijvingsbrief SRA aan Bureau Jeugdzorg (V)

- aan het ontwerp Regionaal Beleidskader Jeugdzorg 2013-2014 van de Stadsregio Amsterdam en de bijbehorende ontwerp Regionaal Uitvoeringsprogramma 2014;
- op consistentie met uw eigen beleidsplannen en begrotingen in de afgelopen jaren, in de context van de stadsregionale beleidsdocumenten en de daaromtrent gemaakte afspraken;

Wat betreft de inhoudelijke inrichting van uw jaarplan 2014 verzoek ik u zoveel mogelijk aan te sluiten bij het stamien van het Landelijke Jeugdzorg Jaardocument.

Afsluiting

Het dagelijks bestuur zal u zeer binnenkort informeren over het volume frictiekosten in de beleidsrijke doorrekening. Het dagelijks bestuur verzoekt u verder de frictiekosten te beperken door in overleg te treden met gemeenten. Tijdens het najaarsoverleg met uw instelling wordt uw aanvraag inhoudelijk besproken. Dit kan eventueel leiden tot het verzoek om een voorziening voor overgangskosten in uw aanvraag op te nemen.

Proces en planning

Het dagelijks bestuur verzoekt u het ontwerpjaarplan en de ontwerpbegroting, de aanvraag raming maximale reële groei justitietaken 2014 uiterlijk op de genoemde data in te sturen.

Het ontwerpjaarplan en de ontwerpbegroting dient u in 2-voud per post in te sturen aan: [adres]

Tevens wordt u verzocht uw stukken digitaal in te sturen naar het volgende adres: [Emailadres]

Het ontwerpjaarplan en de ontwerpbegroting 2014 zullen ambtelijk met u worden besproken in de periode eind oktober - half december aanstaande. Dit kan leiden tot het verzoek het jaarplan en/of de begroting aan te passen.

Namens [naam], portefeuillehouder Jeugdzorg van
het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam,
[naam]

Indiening Bezwaarschrift

De belanghebbende bij dit besluit kan op grond van artikel 7:1 van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB), binnen zes weken na verzending tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam (Postbus 626, 1000 AP Amsterdam).

De indiening van een bezwaarschrift schorst de werking van deze beslissing niet. Voorlopige voorziening kan met een afzonderlijk verzoekschrift worden gevraagd aan de President van de sector bestuursrecht van de rechtbank te Amsterdam (Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam), wanneer een bezwaarschrift is ingediend.

Voor meer informatie en vragen over de ondersteuning kunt u contact opnemen met Dorrit de Jong en Jasper Sterrenburg via 3Djeugd@vng.nl of 070-3738463